

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 2.50 P, félévre 5 P, egész évre 9 P.

HIRDETÉSI ÁRAK:

1. hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő:

Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR

Szerkesztő:

UJ. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71. Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 27. szám.

ÁRA 20 fillér.

Julius 2. — Péntek.

Baráti jobb

(Nyílt levél ahhoz a néhány muravidékihez, aki vendnek született, de szlovénul érez.)

Kedves Barátaim!

A magyar szénistváni gondolat alapján szólítalak így benneteket. Ezzel baráti jobbot nyújtok felétek, rajtatok áll csak, hogy megragadjátok-e a magyar ember felétek nyújtott kezét.

Több mint 2 esztendő mult el azóta, hogy a Vendvidék visszatért igazi hazájához. Azt hihetnők, hogy az ezeréves állapot helyreállításával minden vend meg van elégedve. Ez így is van a nagy néprétegnél. Azonban vannak — szerencsére elenyésző számban — vend származású elemek, akik magasabb kiképzésüket a szűk látókörű marburgi vagy laibachi iskolákban nyerték el és minden eszközt megragadva el akarják téríteni a vend séget, saját lajtájukat, az egyedül járható és helyes utról. Hogy ezek Jugoszlávia feltámadásáról ábrándoznak, visszavágnak Nagyszlovéniába még hagyján, de hogy suttogva lázitsanak, sőt ezer löny tömeg előtt „naso szvobodo”-ért (mi szabadságunk) fohászkoznak, nem hagyhatom szó nélkül. Nem hagyhatom szó nélkül már azért sem, mert a vendség ügye nekem szívügyem és mi magyarok nem engedhetjük meg, hogy csakis a lázítók befolyása következtében megtagadja akár csak egy is a vendek közül ezeréves hazáját.

Tudom jól, hogy a „naso szvobodo” alatt nem a vend szabadság értendő, mert a vendeknek szabadságot kérni Magyarországtól nem kell. Ezt bizonyítanom nem szükséges, de mégis kitérek erre is. Nem én, hanem az elmúlt 1000 év Trianonig és a visszacsatolás 2 éve bizonyítja, hogy a vendeknek ugyanolyan politikai szabadságuk van, mint pl. a debreceni civisnek. A hivatalnokok, a rendezők és a sajtó részéről a legmesszebbmenő, sokszor — szerintem — túlzott előzékenység és megértés mutatkozik az igazi vendekkel sőt még a köztudomású szlovén érzelmű vendekkel szemben is, akik — hála Isten — alig akadnak. Nyelvük használatában senki sem gátolja őket. Ha emegállás lenn állt volna, nem tarthatták volna meg nyelvük tisztaságát Trianonig. Azonban Ti, akik még ma is anyanyelvek helyett a szlovént használjátok, a 22 éves jugoszláv megszállás alatt erőszakolt szlovén nyelv hasonlóságánál fogva, nagy csorbát ütök a vend nyelv tisztaságán. Ti magatok vagytok az élő bizonyíték, hisz — saját bevallástok szerint — 22 év alatt ellejeltétek anyanyelveket. Ne felejtsetek el, hogy a vend nem szlovén származású és így visszaszlovénosításról egyáltalán szó sem lehet. A Trianon után kezdődő és általatos most folytatott szlovénosítást azonban kötelességünk megakadályozni. Tekintve, hogy tökéletesen beszélem a vend nyelvet, tudom jól, hogy a vend szobóság magasabb színvonalu be-

(Folytatás a 2 oldalon)

A honvéd a honvédért jelszó jegyében zajlott le a muraszombati honvédnap

Péter és Pál napján, a magyar munka ünnepén tartotta a muraszombati helyőrség az idei honvédnapot, melynek keretében bemutatót rendezett a Mura sportpályán. A délután négy órakor kezdődő honvéd-délutánon megjelent Muraszombat valamennyi közéleti vezetője, igen nagyszámú hazafias közönsége, valamint vidéki vendégek is.

A községi zenekar eljátszotta a Himnuszot, mialatt felvonták a nemzeti zászlót. Ezután

nemes Breuer Pál

alezredes, zászlóaljparancsnok a szónoki emelvényre lépett, hogy a honvédnap jelentőségét vázolja. Katonásan tömör beszédében a haza fogalmát világította meg. A haza — úgy mond — nem más, mint hit minden szépben és jóban, szerető odaadás azért a földért, amely az ezer év hőseit hantjaival fedi, amely nemzedékről-nemzedékre átszámaztatja a jövő megmaradást jelentő bölcsőt és remény a nemes küzdelem jutalmában.

A hazáért semmi áldozat nem elég nagy, legkevesebb, amit adhatunk érte: az életünket.

Azok nevében, akik még nem voltak a fronton, jelenti, hogy készek a halálra a hazáért, azok nevében, akik onnan jöttek, azt, hogy megselekedték, amit megkövetelt a haza! Megselekedték úgy, mint az a maroknyi görög had, amelynek sírelirátát, az örök hősiességre való emlékeztetést őrzi a thermopylei szoros emléktáblája.

Szándékosan választotta a mai ünnepség napjává a Péter és Pál napját,

a magyar munka ünnepét,

hogy az is jelképezze azt, hogy

a harcós honvéd kezét szorít az iroda, a műhely és a szántóföld dolgos honvédjeivel, hogy a közös, vállalt munkából kovácsolódják az új Magyarországot.

Ezután a keleti harctér felsorakozott katonáinak átnyújtotta a kilüntetések, köztük

Horváth Sándor hadnagynak a tisztí arany vitézségi érmet,

amelyet a most folyó világháború fiatal tisztjei közül egyedül visel. A közönség szünni nem akaró tapsviharral üdvözölte ezt a bejelentést, s a taps nemcsak kifejezhetetlen elismerésnek, hanem önérzetes büszkeségének a jele is volt.

Ezután Gyóni Géza: Csak egy éjszakára c. háborús költeményét szavatta egy honvéd, majd szabadgyakorlatokat mutattak be puskával, s kezdetét vette a tisztí díjugratás. Sorrendben nemes Breuer Pál alezredes, Ludván József főhadnagy, vitéz Horváth Lajos hadnagy, vitéz Székely Tibor hadnagy, Boldizsár Emil főhadnagy, Görgey István főhadnagy, Láncki Ferenc hadnagy. Vizner Imre fő-

hadnagy és Szép Gyula főhadnagy vágtattak be. A díjugratás végeredménye úgy alakult ki; 1. Ludván József főhadnagy, 2. Láncki Ferenc hadnagy, 3. vitéz Horváth Lajos hadnagy. Versenyfutás összekötött lábbal, majd repülőre való lövés következett. Újtölgyes irányából

ellenséges gép

jelent meg, de a géppuskás század legényei résen voltak, s megtámadván a közelgő gépet, az lángbaborulva hullott le, hogy a földön szétrobbanjon.

Nagy derűtséget okozott ezután a a tréfas tehénfejés és a vegyes staféta, amikor is gyalog, kerékpáron és lovon tették meg az utat a versenyzők. A két tréfas szám után

páncélromboló járőrgyakorlatot

mutatott be a 4. és 6. század. Rejtékhelyeikről sűrű golyózáport zúdítottak a közelgő páncélosra s a személyes bátorság ragyogó példájaként felugrálva a páncélosra elködösítették a vezető látási irányát s a páncélos egészen megközelítvén, annak személyzetét megadásra kényszerítették.

Szünet után indulónóták következtek, majd a „szabin nők elrablása” című humoros lovasmutatvány után

A VMKE elnöki tanácsa elbucszott Udvardi Lakos Jánostól, az egyesület alelnökétől

Mint már megirtuk, a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elhatározta, hogy memorandumban rögzíti le a Muravidék álláspontját és érveit az illetékesek előtt az elemi iskolai oktatási nyelvvel kapcsolatban. A memorandumot a választmány által kiküldött bizottság megszerkesztette és azt szerdán ismertették az egyesület elnöki tanácsa előtt.

Az elnöki tanács ülésén

Udvardi Lakos János,

a muraszombati áll. kereskedelmi középiskola igazgatója, a VMKE alelnöke bejelentette, hogy a miskolci állami kereskedelmi iskola igazgatójává neveztek ki, ezért az egyesületben viselt tisztségéről lemond. Köszönetet mondott egyben az egyesület-

jól sikerült szabadgyakorlat következtelt. Nagy érdeklődéssel kísérte a közönség a 4. és 6. század rugby küzdelmét a géppuskás század ellen. A bemozdó közkedvelt megjegyzései nyomán a közönség a géppuskás századnak drukolt, amelyik el is érte a győzelmet. A várva-várt boxolás is felcsigázta az érdeklődést, mert két marcona honvéd állt egymással szembe, adott jelre azután óriási derűtség közepette versenyt boxolták bakancsaikat.

Ezután Dr. Illa János hadapródszakaszvezető lépett az emelvényre rohamisakosan és elszavallta mély beleéléssel a Honvédroham c. költeményt, amely a háború öldöklő küzdelmét jelenítette meg, mert a szavallatot fegyverek dübörgése, rohamcsapatok vad larmája festette alá.

A díszszázad gyakorlatai után ponyvadobás és filmvilághíradó következett, majd lezárta a műsort egy vegyes harccsoport rohamgyakorlata, amely izelítőt adott a közönségnek a modern háborúból. A Hiszekegy hangjai után oszlott szét a közönség arról a honvéd-délutánról, amelynek jövedelmét a muraszombati csata hősi emlékművének felállítására fordítják a honvéd a honvédért jelszó gyakorlati megvalósítása jegyében.

nek és Muraszombat közéleti vezetőinek azért a támogatásért, ami lehetővé tette számára, hogy a magára vállalt szervező munkát

rövid idő alatt

tökéletesen befejezze. Muraszombattól nem bucsuzik véglegesen, oda gyakran vissza fog térni és továbbra is szívesen munkálkodik a Muravidék magyar jövőjének érdekében.

Vitéz Lindvay (Hartner) Nándor, elnök, országgyűlési képviselő meleg szavakkal köszönte meg Udvardi Lakos fardadhatatlan és önzetlen munkásságát és biztosította a távozó jóbarátot, hogy Muraszombat és a Muravidék mindenkor hálaival és szeretettel gondol vissza rá.

MÁVaut autóbusz összeköttetés létesült Muraszombat és Muraszentmárton között

A híres muraszentmártoni (vucsokveci) gyógyfürdő megnyílt. A gyógyfürdőt a muraszombatiak könnyen felkereshetik, mert vasár és ünnepnapokon MÁVaut gépkocsik közlekednek Muraréven keresztül.

A gépkocsijárat menetrendje a következő:

az autóbusz Muraszombatból indul 7 óra 24 perckor. Murarévre érkezik 8

óra 17 perckor. Innét gyalog kell átmenni Muraszentmártonba (3 km.), ahonnan 10 óra 19 perckor indul a kocsis fürdőbe. A fürdőbe 10 óra 30 perckor érkezik meg.

Visszafelé a fürdőből 17 órakor indul. Muraszentmártonból vissza kell sétálni Murarévre, ahonnan 21 óra 14 perckor indul Muraszombatba gépkocsis és 21 óra 35 perckor érkezik meg oda.

(Folytatás az 1 oldalról)

szédre, vagy irodalomra nem alkalmas. De 65.000 lelket számláló népnek erre nincs is szüksége. Csekély számánál fogva önálló nemzetiség nem lehet. *Ha művelődni akar, kénytelen azon a nyelven művelődni, mely nemzet közösségében él és melynek kiforrott, kifinomult kultúrája és nyelve van. Ti tudjátok legjobban, hogy milyen viták folytak és folynának még ma is, az egységes irodalmi szlovén nyelv megteremtése terén. Nálunk ilyen viták nincsenek. A magyar nyelv elsajátítása a vend nyelv tisztaságára semmiféle kihatással nem lehet, mert a két nyelv teljesen különböző. Ezt Nektek is alá kell írnotok, de nem teszitek politikai rövidlátástoknál fogva.*

Ha a józan ész és az idők jele nem elég arra, hogy felébresszen Benneteket álmaitokból, álmódjaitok tovább, vágódjaitok Jugoszlávia feltámadása után. Ezt nem tiltja meg nektek senki, szegény álmódzók. De legyetek tekintettel arra, hogy a vend szeretné, ha minden befolyástól mentesen élhetne abban az életterben, mely gazdaságilag, politikailag és érzelmileg hozzá legközelebb fekszik.

Komolyan senki sem állíthatja, hogy a vendeket elmagyarosítják, vagy elmagyarosították. Ezzel szemben a Cigányok, Császárok, Gáborok, Gombócok, Kávások, Kosárok, Legények, Siposok, Vörösök stb. valamikor tiszta magyarok voltak, ma pedig vendek. Erről nektek is tudomástok van.

Fölsölegesnek tartom, de mégis megemlítem, hogy a vendek az első világháború alatt vérük és életük árán védték hazájukat, Magyarországot. *És hogy nem kényszerűségből, hanem lelkesedéssel és becsülettel harcoltak, bizonyítja a hősi halottak és a most vitézzé avatottak nagy száma. Márpedig vitézséghez bátorság, bátorsághoz igaz hit és meggyőződéssel teli lelkesedés kell. Azonban 1941-ben melyik vend védte Jugoszláviát? Melyikünk ontotta érte véré, vagy áldozta életét? E harcban mutatta meg a Vendség, hogy Jugoszláviát nem ismerte el hazájának.*

Álmódzó szlovén propagandisták! Ne lázítsatok, ne bujlogassatok, ne zavarjátok a vend nép lelkében gyökeredző együttműködési akaratot azzal az országgal, melyet hazájának ismer el. Ne adjátok el judáspénzen lajtátokat, apátokat, anyátokat. És ha arra kérünk — egyelőre csak kérünk — Benneteket, hogy ne tanítsátok az elemistákat harmonika kíséreltel a szerb kolo-tánra és csakis szlovén népdalokra és ne beszéljétek folyton szlovénul anyanyelvek helyett és ne olvassatok fel a tömegnek szlovén nyelven olyan egyházi dolgokat, melyek már egy század óta tiszta vend nyelven nyomtatva birtokotokban van, ez csak azért történik, mert a jogegyenlőség elve alapján egyesek érdekei nem érvényesülhetnek más egyén érdekeinek rovására, mégkevésbé az összesség rovására.

Ha nem vagytok megelégedve a jelenlegi helyzettel, ha nem akarjátok magatokra nézve kötelezőnek elismerni a jogegyenlőség alapvető szabályait, visszamehettek oda, ahonnan Jugoszlávia széthullásakor szülőföldetekre visszamenekültetek. Mi nem küldünk Benneteket, de biztosítjuk, hogy szabad elhatározástokban gátolva nem lesztek.

A megrettent gyermek anyjánál keres és talál menedéket, védelmet. Ti idemenekültetek és ezzel elismertétek hazátoknak Magyarországot. Magyarország nektek védelmet, kegyelmet, adott. Becsületbeli köteleiségetek, hogy az állatok 1941-ben részint sza-

badon választott hazátok törvényeit tiszteletben tartjátok.

A magyar állam toleranciáját és az általunk felétek nyújtott baráti jobbot ne tekintsétek gyengeségnek. Mi kulturnemzet vagyunk és mindig kerültük az erőszakot, amíg azt elkerülni lehetett. Való tény az, hogy Magyarország ma erősebb és szilárdabb, mint volt 1941-ben.

Különösen Ti, akik az utolsó itéletben nem csak hisztek, hanem azt tanítjátok is, ne felejtsetek el, hogy teletekről egyszer majd Isten előtt is számot kell adnotok. Szébb jövő!

Dr. Saruga Rudolf.

Nagy sikere volt a Vasutas Estnek

A vasutas hadiárvaik javára Vasutas Estet rendezett Muraszombatban Egger Jenő állomásfőnök. A Vasutas Est gazdag zenei műsorát zsúfolt nézőtér előtt adták elő. Ott ült a pad-sorokban a Muravidék valamennyi társadalmi és közéleti vezetője.

Beköszöntőként a muraszombati tűoltózenekar eljátszotta a Himnusz, majd Egger Jenő állomásfőnök kérésre szavakkal vázolta az est nemes célját és köszöntötte a megjelenteket. A Vasutas Est megrendzését pedig a közönség köszönte meg hálás tapsal a népszerű állomásfőnöknek, hiszen Muraszombatban most első ízben adódott alkalom az Operaház ének-művészeinek meghallgatására.

Első számként Sente Gyula vonatkísérő tangóharmonikán játszott el 3 darabot. Melegén megtapsolta a közönség a tehetséges zenészt. — Kádár Gyula gimnáziumi tanár alkalmi költeménye aratott ezután nagy sikert Cvetkó Elvira ügyes tolmácsolásában. — Brandieu Mária magyar nótákat játszott zongorán. A hangulatos szép zeneszámot meleg ünnepléssel köszönte meg a közönség. — Jankovits Lenke „Jánosbogarika” táncáért kapott sok tapsot. Áhítattal halgatta a közönség Rácz József plébános tárogatszámait. A tárogató-művész pap, cigányzenekisérettel előadott számai ritka csemege volt a magyar zene muravidéki rajongóinak.

Az est legnagyobb sikere Járay József szereplése volt. A vas megyei tenorista teljesen meghódította a muraszombati közönséget is. — amely alig akarta többszöri éneklés után leengedni az emelvényről. — Az Operaháznak egy másik fiatal tagja is szerepelt: Katona Lajos baritonista. Neki is igen nagy volt a sikere. — Az ének-számokat Dankó Aladár, a németországi utról éppen most hazaérkezett zongoraművész kísérte tökéletesen.

Igen nagy része volt a meleg sikerben a műsorközli Vértess Miklósnak. A kitűnő fellépésű Vértess szókimondó, szívből fakadó humorával, rögtönzé- seivel és tréfáival valóságos nevelő-orkánt támasztott.

Jellemző az est sikerére, hogy a közel 2 óras, változatos műsor után a közönség nem akart eltávozni, hanem követelte, hogy Muraszombat helyi ének-művésze, Egger Jenő állomásfőnök énekeljen valamit ráadásul. A közönség kérésének az állomásfőnök eleget tett és cigányzene kísérettel szép magyar darabot énekelt el.

Muraszombat helyi „ének-művésze” kitűnő hanganyagával, jó előadásával még az operaénekesek által elkényeztetett közönség előtt is meleg sikert aratott és sok lelkes tapsot kapott.

Mindent összevetve, a Vasutas Est egyike volt a legsikerültebb muraszombati rendezéseknek.

HIREK

— **ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!** A Muraszombat és Vidéke mai számához azoknak az előfizetőinknek a részére, akik hátralékban vannak, csekklapot mellékelünk. Hátralékos előfizetőink címszalagján egyben feltüntettük, hogy az előfizetés díjával mióta tartoznak. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy hátralékukat minél előbb rendezzék és munkánkat ezzel könnyítsék meg. A kiadóhivatal.

— A felszabadított területek köz-művelődési egyesületeinek Vasgyű-rű munkaközössége pénteken délután értekezletet tart Budapesten. Az értekezleten a Vendvidéki Magyar Köz-művelődési Egyesület részéről vitéz Lindvay Nándor elnök és ifj. Szász Ernő ügyvezető titkár vesznek részt.

— **Erszényt talált** június 20-án Muraszombat és Kisszombat között Kutos József kisszombati lakos. Az erszényben pénz volt, amit az igazolt tulajdonos a becsületes megtalálónál az erszénnyel együtt átvehet.

— **A Sürüházai Levente Egyesület** műkedvelői nagy sikerrel játszották Sürüházán, Pálmaán és Buzahelyen a Csókos Márton című bohózatot és az Agnes című színművet. Kiegészítésül magyar táncokat mutattak be. A szindarabot és a magyar táncokat Bakó Károly leventeparancsnok, igazgató-tanító állította össze és tanította be. A Sürüházai leventék jó munkája elsősorban az ő érdeme. — A sürüházai leventék július 11-én Kisszombatban szándékoznak megisméltelni nagy sikerű előadásait Titán János vendéglőjében.

Értesítjük

igen tisztelt vevőinket, hogy üzletünket és rádióműhelyünket

július hó 10.-től 19.-ig

szabadságolások miatt

zárva tartjuk.

Akkumulátorok töltését lenti időszakban is elvégezzük.

NEMECZ JÁNOS

vas-, gép- és rádiókereskedés
MURASZOMBAT.

— **Ami a legjobban érdekli ma a szülőket!** Nagy és nehéz gondot okoz a szülőknek gyermekük iskolanevelési kérdése. Ettől a nehéz gondtól mentesíti a közelmúlt napokban megjelent „Hazai Iskolák, Nevelőintézetek és Internátusok Ismertetője” című szak-könyv. Az iskolaismertetőből tájékoztatást kapunk az egész országra kiterjedő legkülönbözőbb iskolákról, nevelőintézetekről, szakiskolákról, így: gépipari, villamosipari, textil, vegyipari, szövő, fonó, fa és fémipari, kertészeti, bőripari stb., valamint gazdasági tan-intézetekről, nőképző és háztartási iskolákról, gyogyepedagógiai intézményekről, iskolaszánatóriumokról, internátusokról és kollégiumokról. Tartalmazza még a könyv az iskolák felvételi feltételeit és képesítéseit, valamint a pályaválasztáshoz szükséges, fontos tudnivalókat közli. Számos szakcikket közöl és foglalkozik a tehetséges gyermekek védelmével is. A szép kiállítás és a maga nemében páratlan és hűzaggótló könyv Dr. Ozorai Frigyes ny. szlov. középiskolai főigazgató munkája. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Országos Irodalmi, szinpadai és zenei pályázat** hirdet a Sínházi Újság. 195 díj (készpénzjutalmak) kerül kiosztásra. Részletes ismertetőt küld a Sínházi Újság Szeged.

Képzőművészeti Kiállítás Muraszombatban

Vendvidéki származású honfitársunk, *Szécsényfai Vreccics Lajos* festőművész, aki a budapesti képzőművészeti főiskolát vidékünk megszállása idejében 1929-ben végezte el, s aki már 1928-ban egy nagyobb kollektív kiállítást rendezett Lublanában és akinek Budapesten az évenkénti egyes kiállításokon való szereplésén kívül most tavasszal volt egy jólsikerült kollektív kiállítása, művészi munkásságát szűkebb hazájának is be akarja mutatni, egy közei jövőben Muraszombatban rendezendő nagyobbgyűteményes kiállítás keretében.

Derék honfitársunk képzőművészeti kiállítását kíváncsian és érdeklődéssel várjuk.

— **Érettségi vizsgálatok a muraszombati m. kir. állami kereskedelmi középiskolában.** A muraszombati áll. keresk. középiskola első szobeli vizsgálatai 1943. június 21. 22. 23-án folytak le Dr. Simon László tanterületi királyi főigazgató elnökletével. Az érettségi vizsgálat eredménye a következő: *jelesen felelt meg:* Gombkötő László, Pathy Gyula, Timár Béla, Fuisz Ilona, Kolbl Etelka. *jól felelt meg:* Ács Rudolf, Koroknai Sándor, Kovács László, Németh Lajos, Támedler András, Vüjecz Péter, Brumen Szilyana, Fallik Emilia, Geder Vlaszta, Kolossa Mária, Péterke Ilona. *megfelelt:* Cseh Ferenc, Heller Hermann, Horváth Pál, Kercsmár István, Polgár László, Róka Pál.

— **Körmenyi Sándor vármegyei irodakezelő,** aki hosszabb ideig teljesített katonai szolgálatot, leszerelt és ismét elfoglalta hivatalát a muraszombati fősolgabírószágon.

— **Az állami kereskedelmi középiskola igazgatói teendőit** Udvardi Lakos János szerdán átadta dr. Riposóczy Józsefnek, az iskola új igazgatójának. Udvardi Lakos János az ország legnagyobb kereskedelmi iskolájának, a miskolci kereskedelmi középiskolának kerül az élére.

BUTOROZOTT SZOBA

1 személy részére kiadó. Érdeklődni lehet Zvér János könyvkereskedőnél, Muraszombat.

OLVASÓINK IRJÁK...

Kezdjék pontosan a vasárnapi előadásokat a Városi Moziban

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem, sziveskedjék alábbi közérdekű soraimnak nb. lapjában helyet adni:

Mi, vidékiek is szívesen nézünk meg néha-néha egy-egy filmelőadást. Erre vasárnap délután van leginkább alkalmunk, mert kedvező vonat és autóbusszösszeköttetés teszi lehetővé, hogy az ünnepnapok délutánjait Muraszombatban töltsük. Kényelmesen elmehetünk a moziba is az 5 órai előadásra, mert ha azt pontosan kezdik, feltétlenül elérjük vonatunkat. Többször előfordul azonban, hogy az 5 órai előadás megkezdésével annyit késnek, hogy az 7 órára nem fejeződik be, így aztán vagy a film végét nem láthatjuk, vagy nem tudunk haza utazni.

Ezért kérjük a muraszombati Városi Mozit, hogy a vasárnap délutáni előadásokat pontosan kezdje meg.

Tisztelettel: Aláírás.

Leleplezték Krantz József csendlakai esperes siremlékét

Pénteken délelőtt fél 11 órakor leplezték le a szombathelyi temetőben Krantz József, nemrégiben elhunyt csendlakai esperesplébános, c. kanonok siremlékét. A domonkosok templomában ebből az alkalomból gyászistentiszteletet tartottak, utána Harangozó Ferenc csendlakai esperesplébános meg-

áldotta a szép siremléket. Az elhunyt esperes hívei közül is sokan jelentek meg. A papságot dr. Rogács Ferenc prelátnak-kanonok, dr. Kappel János vicerektor, dr. Schendl Károly teológiai tanár, Galambos Miklós püspöki titkár és Toronyi Németh István, az A. C. titkára képviselték.

A muraszombati gimnázium magas színvonalára jellemző:

425 tanuló közül 126 bukott meg az idén!

Már csak 5 diák nem tud magyarul

A napokban tette közzé dr. Törnár Ede igazgató az intézet izléses kiállítási második évkönyvét. Az évkönyvet egy értekezés és egy tanulmány vezeti be. A „Szeresd a hazádat” című értekezés dr. Törnár Ede igazgató tollából ered s ebben a magyar mult hőseinek állít emléket az iljuság előtt s a vend fiatalságnak állampolgári egyenjoguságából folyó érvényesítési lehetőségét igazolja a magyar közélet vend származású nagyjainak felsorolásával. A tanulmány *Bálint Béla* tanár tollából a Zrinyi nemzetség első összefoglaló történelmét tárgyalja a XI. századtól a nemzetség kihalásáig a történetírás tárgyilagosságát jellemző tömör stílusban, áttekinthető, kronológikus sorrendben. A cikk tartalma komoly forrástanulmányt és forráskritikát árul el.

Az évkönyv ezután az iskola multjáról és 1942—43 évi történetéről értesít. Megtudjuk belőle, hogy a mult év óta

7 tanár nyert áthelyezést más intézetekhez, az iskola azonban csak 2 új tanárt kapott.

12 tanár nyert előléptetést, egy kitüntetést, 7 tanár tanfolyamon vett részt, 1 tanár katonai szolgálatot teljesített. A tanári testület 23 értekezletet tartott, az intézetet 7 tanulmányi felügyelő látogatta meg, 41 tanuló tett javítóvizsgálatot, 14 tanuló különböző magán és 14 tanuló rendes magánvizsgálatot.

A tanulóifjuság 11.390 P összegű segélyt

és 680 P összegű pénzjutalmat kapott.

A tanári testület létszáma 20, mégpedig 12 férfi és 8 nő. Az igazgató nagy társadalmi tevékenységet fejtett ki, míg a tudományos és irodalmi munkásság nagyságában és sokoldalúságában *Bálint Béla* tanár tűnt ki, aki országos jelentőségű tudományos társaságok munkatársa és több neves folyóirat számára írt tanulmányt. A

sportéletben *Vargha Árpád* és *Schermann Ede* tanárok tűntek ki, de a tanári testület minden egyes tagja buzgón tevékenykedett.

A Jelentések című fejezetben értesülünk az intézet belső munkájáról, tanulmányi és legyelmi állapotáról, különféle nevelési kérdésekről, kirándulásokról, megemlékezésekről és az iskolai ünnepélyekről.

A könyv- és szertárak 21.339 P értékben gyarapodtak. Az intézetben több ifjusági egyesület működik, több tanuló rendkívüli tárgyat is tanul. A különböző szereplésekben *Bükvics Béla* VII. osztályu tanuló tűnt ki. Közlebről érdekel bennünket, hogy a *Bálint Béla* tanár vezetése alatt álló táj- és népkutató munkaközösség tagjai sok értékes vend néphagyományt gyűjtöttek össze és a *Horváth Boldizsár* tanár vezetése alatt álló énekkar a tiszta magyar népi zene szellemében működik. Nagyon értékes magyar nyelvű dolgozatokat íratott *Gábor Katalin* tanár a VII. osztályban.

A tanulók érdemsorozataiból az tűnik ki, hogy

az intézet komoly nivót képvisel.

425 osztályozott tanuló közül 9 kitűnő rendű, 12 jeles rendű és

megbukott 126 tanuló,

nagyobbrészt azonban egy tárgyból, úgy, hogy összelet javíthatnak. 39 tanuló érettségizett sikeresen, legszebben *Gaál Ferenc*.

A statisztikai adatokból kitunik, hogy az intézet tanulóinak létszáma a tavalyi 408-al szemben 425, ebből magyar anyanyelvű 88, vend anyanyelvű 266,

szlovény anyanyelvű 42,

többi tanuló egyéb anyanyelvű. Már csak 5 olyan tanulója van az intézetnek, aki magyarul nem tud.

Az évkönyvet a jövő évi tájékoztató és a tankönyvjegyzék zárja le. (Sz)

Julius elsejétől kezdve emelkednek a posta díjtételei

A rádió augusztustól kezdve emel

1943 július 1-től kezdve több postai, táviró és távbeszélő díjtétele, valamint a rádió díja megváltozik. A 20 grammos levelek díja helyben 20, vidékre 30 fillér lesz, a levelezőlapé helyben 12, vidékre 16 fillér. Az ajánlási díj helyben 50, vidékre 70 fillér lesz. A csomagok díja általában 10—40 fillérrel lesz magasabb. Az utalvány és utánvételi díjak átlag 10—20 fillérrel emelkednek. A csekkbefizetési díj 20 pengőig 10 fillér, 50 pengőig 16, 100 pengőig 30, ezen felül 50 fillér lesz. A belföldi közönséges távirat szódija 18 fillér, egy távirat legkisebb díja 1.80 pengő lesz.

A vidéki távbeszélő hálózatokban az állomások havi előfizetési díja szín-

tén változik. A rádió vevőberendezések havi díja 3 pengő lesz. 1943 július hónapban, minthogy a rádiónyugták kiállítása már megtörtént, az eddigi 2.60 filléres díjat szedi be a posta, augusztus havában azonban 3 pengő 40 fillér lesz a rádiónyugta összege.

Szentbaboron és Mezőváron megalakult a gazdakör

Az újtölgyesi, andorhegyi és mártónhelyi gazdakörök alakulóban vannak

A Vasvármegyei Gazdasági Egyesület keretében Szentbaboron és Mezőváron ünnepélyes külsőségek között megalakultak a gazdakörök. Mindkét alakuló gyűlésen Siftár Imre, a battyánfalvai téli mezőgazdasági iskola igazgatója képviselte a központot.

A szentbabori gazdakör tisztikara:

diszelnök: Siftár Imre gazdasági iskolai igazgató, elnök: Csurman Viktor tanító, alelnök: Sável Lajos gazdálkodó és Bankó Ferenc gazdálkodó, titkár: Luthár Miklós gazdálkodó és pénztáros Luthár Sándor gazdálkodó.

A mezővári gazdakör

elnöke Kúhár István birtokos, alelnökök: Szocsics Rudolf és Grábár József kisgazdák, titkár: Kúhár István és pénztáros: Lipics József.

A megalakult gazdaköröket

Kúhár István

mezővári birtokos, járási gazdasági megbízotti szervezte meg. Folyamatban van az újtölgyesi, andorhegyi és mártónhelyi gazdakörök megszervezése is. A muraszombati járás valamennyi jelentősebb központjában hamarosan megszervezik a gazdaköröket.

Új árszínvonalat alakít ki a 40 pengős buzaár alapján a kormány és ezt rögzíti minden eszközzel

Szegedről jelentik: Az Alföldi Bizottság vasárnap délután tartotta nagygyűlését, amely iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Kállay Miklós miniszterelnök, mint az Alföldi Bizottság elnöke és Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter nagy beszédet mondott.

ÚJ ÁRSZÍNIVONAL

Kállay Miklós beszéde során hangsúlyozta, hogy az új gazdasági rend alapja a kiegyensúlyozottság és az összhangba hozatal a mezőgazdasági és ipari cikkek, a termelői és fogyasztói árak között, továbbá a társadalom minden rétegének a tisztességes kereset, a szükséges javak biztosítása. Az új árszint a 40 pengős buzaár jegyében alakult ki, ami azonban nem azt jelenti, hogy az új ár kialakulásának az oka, hogy a búzát 30 pengőről 40 pengőre emelték. Ezt se a köztisztviselői fizetésekben, se a munkabérekben, se a mezőgazdasági árakban keresni nem lehet. Kialakítása a lehető legigazságosabban történt.

A ZSIDÓ BIRTOKOK SORSA

A miniszterelnök beszéde további során a zsidóbirtokok elvételével kapcsolatos földhözjuttatásokról beszélt. Rámutatott arra, hogy mindjárt kormányra lépése első napjaiban egymillió holdnyi zsidóbirtokot sajátított ki. Amelyből 680.000 holdat a kormány már hasznosított is.

A területek egy része a régi tulajdonosok kezelésében maradt, ezenfelül a birtokpolitikai osztály is haszonbérletbe kapott területeket. Ez az egyszerű és való tényállás, a többi csak jellemtelen emberek rágalma. Elérkezettnek látta az időt arra hogy a zsidó birtokokat a rendelkezésre álló technikai felkészültségükkel arányban állóan végleges tulajdonba juttassa. Ezi a munkát a kormány még az idén megkezdi. Elsősorban azokat a vitézeket juttatják földhöz, akik ebben a háboruban vitézi kitüntetést, másodsorban azokat, akik a mult háboruban szereztek vitézséget. Olyan földbirtokpolitikát fog követni, amely az ország számára biztosítja az ellátást a lakoságnak pedig a megélhetést.

A FIZETÉSEK RENDEZÉSE

Ezután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter részletesen ismertette a kormány által az új árszínvonal érdekében előkészített intézkedéseket és foglalkozott a hitel- politikai és adóügyi kérdésekkel. Hangoztatta, hogy a gazdasági politika vezérelve: a honvédelem mindenek előtt. A fizetéseket, a nyugdíjakat, az adókat egyszerre meg kell állapítani és ez mind megtörténik ebben a gazdasági esztendőben. Ez az árszínvonal a 40 pengős buza áron épült fel. Az ipari árakat úgy fogjuk megállapítani, hogy a termelés polgári hasznosítson az iparnak.

A KERESKEDELEM

Egyik nagy probléma a kereskedelem kérdése. Egyesek azt mondják nincs szükség kereskedelemre. Pedig igenis van rá, de művelt kereskedőkre van szükség és ezeknek meg kell elégedniük a tisztas polgári haszonnal.

A KIALAKULÓ ÁRSZÍNIVONALT TARTANI KELL!

A gazdaságpolitika következő feladata az árszínvonalnak minden erővel való tartása, az áraknak, béreknek rögzítése. A közellátást csakis igazságos szétosztással lehet biztosítani. Etéren máris vannak eredmények, mint a kenyér- és lisztlejadagok emelése. Mindenki megkapja a háborus viszonyokhoz mért szerény részét, mégpedig az előírt maximális áron, akkor megszűnnek a béremelés iránti törekvések. A fekete áru azt jelenti, hogy valaki szájából elvonjuk a falatot, olylyantól, akinek szüksége van rá. Az árellenőrzést meg fogjuk szigorítani, a pénz felesleget vissza kell vezetni az államkincstárba.

A HÁBORUS GAZDAGOK MEGADÓZTATÁSA

Tisztában van azzal, hogy az adók elég súlyosak és ezért köszönetet mond ehelyen is az országnak áldozatkészségéért. Kötelessége, hogy további áldozatokat kérjen a nemzettől. Elsősorban a luxuscikkeket kívánja megterhelni. Megterheli a teherbíró lakosságot, kik a gazdasági válság idején vagyonekat tudtak szerezni. Ez elsősorban a zsidókat logja érinteni. De érinti azokat a keresztényeket is, akik nagyobb vagyonekat szereztek az utóbbi időben. És azokat, akik lényegesen nagyobb jövedelmet élveznek ma, mint 4—5 évvel ezelőtt. Hangoztatta, hogy azt szeretné, ha a háboru után a magyar mezőgazdaságnak nem lennének adósságai. Mert új feladatok várnak majd rá a háboru után, elsősorban a konkurencia letörése. A pénzügyminiszter végül a munka és a becsület követelményeit és az összefogás szükségességét hangoztatta.

„SABARIA” rum és likörgyár

mindennemű szeszecskitalok gyártása és eladása
Cégt. BORLAY ENDRÉNÉ

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10—68.

Legkitűnőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás

HIREK az országból

— Ferencváros labdarugócsapata nyerte a Magyar Kupát.

— Stridovárón meteorológiai állomást létesített a m. kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi Intézet.

— A szentgotthárdi járásban 304 fegyvertartási engedélyt adtak ki.

— A körmenyi moziba előadás közben villám csapott, amely szerencsére csak 10 perces áramszünetet okozott.

— Vas megyében eredményesen fejlődik a lótenyésztés, állapították meg a Gazdasági Egyesület Lótenyésztési Szakosztályának közgyűlésén.

— A szombathelyi strandról már tavaly kitiltották a zsidókat. A városi határozat elleni fellebbezést az alispán elutasította és megállapította, hogy a zsidók kitiltására a közrend, a köznyugalom és a közbéke érdekében volt szükség.

— Magyar Vöröskereszt hivatásos ápolónőképző iskolája pályázatot hirdet. Az iskolába pályázhat minden magyar állampolgár, kinek legalább négy középiskolai végzettsége van, 18. életévét már betöltötte, de 30. évét nem haladta túl. Részletes felvilágosítást a Magyar Vöröskereszt központi ápolónői intézete, Budapest, XII. Győri-ut 17—19 ad.

— Magánházban sem szabad táncmulatságot tartani engedély nélkül. Tíz-tíz pengő pénzbírsággal figyelmeztette erre a szombathelyi járás rendőri büntetőbírája özvegy Pungor Józsefné, Bauer Ferenc, Pungor Lajos, Horváth János, Pungor Miklós, Nagy Ferenc és Bertók László tanakajdi lakosokat, akik özvegy Pungor Józsefné házában járták vígan a táncot.

— Tűz pusztított Csáfordjánoslán. Néhány gazdasági épület elégett, a kár 25.000 pengő.

— A perlaki Baross Szövetség jól sikerült kirándulást rendezett pünkösdkor a Balaton mellékre. A kiránduláson huszonegyen vettek részt.

— Zala vármegye törvényhatósága Kormányzó Urunk 75 születésnapja emlékére három hadiárva elvételét és nevelését vállalta magára.

— Győr városa 20 telket ad a tűzharcosoknak, hogy az arra rászorulókhhoz házhelyhez juthassanak. Ezek benépesülése után további telkek juttatását is kilitásba helyezte.

— Palesztinába akart költözni egy zágrábi zsidó orvos és Magyarország felé vették feleségével útjukat minden igazoló irás nélkül. A magyar határőrök elfogták őket és csomagjaikat megvizsgálva kiderült, hogy sok ékszer, aranytárgy, 12.000 pengő, még több kuna és dollár volt náluk.

— Háromszáznál többre szaporodott az elmúlt év folyamán Nagykanizsa zeneiskolája növendékeinek létszáma.

— Dunántúli fodrászversenyt rendeznek Szent István hetében a soproni fodrászok, mint legutóbbi gyűlésükön elhatározták.

— Szombathelyen nagy sikerrel zárult a kutyakiállítás.

LEVENTEÉLET

Ismérd meg nemzetedet!

A török hódoltság

Magyarországnak középső, legtermékenyebb és legsűrűbben lakott része török uralom alá került. Buda elfoglalása után Szulejmán évtizedes szívós harcokban meghódította a Dunántúl keleti felét, Nógrád, Hont vidékét, a Temesközt és Bihar nagyobb részét. A kis magyar várak magukra hagyatva utolsó lehelletig küzdtek; Kőszeg, Temesvár, Drégely, Szigetvár, mind megannyi kemény próbája volt a török seregeknek; a magyar vitézség csodákat művelt, de végül is győzött rajtuk a túlerő. Az egyetlen Eger várának sikerült hősi küzdelemmel visszavernie a törököt. De micsoda küzdelemben. Dobó Istvánnak és az egeri nőknek máig élő híre jobban beszél róluk minden dicséretnél. Hát a többiek? Losonczy, Szondy, Zrinyi Miklós ott pusztultak el utolsó lehelletükig harcolva csapataik élén, és ki győzné valamennyiök nevét felsorolni. A német birodalmi csapatok mindannyiszor felsorakoztak, megállottak Moson vidékén, ha netán a szultán Bécs ellen indulna. A magyarság baja nem fájt nekik s egyetlen kardcsapás nélkül nézték Dobóék hősi küzdelmét, Zrinyi mártírhalálát: amikor pedig a török sereg belefáradva a győzelembe hazafelé indult, szétoszlottak, mint aki legjobban végezte dolgát.

A török uralom alatt élőknek az élete a szenvedések és megpróbáltatások szakadatlan özönéből állott. Valóságos Isten csodája, hogy menthetetlenül bele nem pusztult a magyarság egésze. Szulejmán és vitézei ugyanis azért szállották meg az Alföldet, hogy a készen talált értékeket elharásolják. Nem érték be alattvalóik munkaerejének és adózó képességének ésszerű kihasználásával, hanem olyan terheket róttak rájuk, amelyeknek elviselése teljesen leketetlen volt. Kíméletlenül leleményes volt a török földesúr az adók kieszelésében és irgalmatlan az egyszer kivetett adó behajtásában. Szervezett rablásnak nevezhetnék ezt az adórendszert, mely még a kötelező „ajándékokból” is jövedelmet csiholt.

De még a súlyos adóknál is elviselhetetlenebbé tette az életet, hogy sem személyes szabadságban, sem semmilyen jogában nem érezhette magát biztosan senki sem. A török ahogy littyet hányt minden gazdasági szabálynak, ugyanúgy nem törődött alattvalói legszentebb egyéni jogaival sem. Magyarország a mohácsi vész utáni évtizedekben a rabszolgakereskedés igéretföldjévé változott. De aki elkerülte a rabláncot, arra sem várt jobb sors. A török hódítók ember-számba sem vették a keresztényt, robotoló gépeket láttak bennük.

Megérthetjük, hogy ilyen körülmények között az agyonsanyargatott jobbagység tömegesen menekült a török kincstári városokba, — ahol a bánásmód mégis emberségesebb volt — vagy a megnevezett részekre. Néha egész falvak lakossága kerekedett fel és menekült az elviselhetetlen élet elől. A virágzó községek százaai pusztultak így el az Alföldön, hogy soha többé ne támadjanak fel. Az egykori virágzó település emlékét ma már legtöbbször csak a név mellé illesztett „puszta” szó jelzi.

S.P.O.R.T

MURA—BEAC 4:2 (2:0)

Muraszombat. Vezette: Horváth.

Szenzációs játékkal 1000 néző előtt győzte le a Mura a budapesti egyetemisták kitűnő együttesét.

Mura: Jandl — Kolossa, Erdösi — Deskovits, Gerencsér, Kukanja — Zelkő, Benczik, Vertarics, Geréb, Sárközi.

Beac: Negrutin — Pápai, Gerszi — Zettner, Vöröskovács, Glózik — Abraham, Komáromi, Haulik, Bartalos, Horváth II.

Már az előmérkőzés második félidejére hatalmas közönség gyűlt egybe a Mura pályán. Ideális futballidőben kis ünnepe előzi meg a mérkőzést. A Mura nevében Lipics elnök keresetlen szavak kíséretében zászlót nyújt át a Beac-nak, amit a Beac Komáromi révén ugyancsak zászlóval viszonz. — meleg bajtársi köszöntés keretében.

A mérkőzés talán a szezon leg-szebb mérkőzésének nevezhető, hatalmas iram, labdakezelés, kitűnő csatár és védő játék... ropogós kapu lövések mind előkerültek a futballtudás tárházából, hogy egy jobb és szebb futballjövőt varázsoljanak a nézők szemei elé. — Ha a Mura ezen az uton halad, akkor az NB III.-ban is szerepet fog játszani. A Beac-ban egy igen szimpatikus, jó csapatot ismert meg a közönség, sokszor nyiltszini tapsal jutalmazta szép játékukat, amely különösen az első félidőben volt győző.

Az első félidő fergeteges Mura rohamokkal indul és szép akció végén már az 5-ik percben a Beac hálójában köt ki Sárközi lövése. (1:0). Most a Beac rákapcsol, nagyon élénk iram a játék, Jandl is több szép védést mutat be, — a Mura védelem azonban szilárdan áll a lábán, — a Beac nem tud eredményes lenni. Sőt a Mura folytonos támadásai következtében a 32-ik percben Zelkő beadását Vertarics bombalövessel küldi a felső sarokba. (2:0). Szép mezőnyjátékkal ér véget a mérkőzés.

A második félidőben az első negyedórán nem lehet a Murával birni a 4-ik percben Vertarics lövése nyomán (3:0) lesz az eredmény, majd a 8-ik percben Zelkő góljával (4:0). Lassan a Beac is felnyomul, azonban a támadásai erőtlenek. A 16-ik percben Gerencsér dancsol, a 25 méteres szabadrugást Komáromi szenzációs lövéssel küldi a jobb felső sarokba. Jandl jól dobta magát, de nem tudta védeni a szenzációs lövést. (4:1). A Beacot felvillanyozza a gól, támadásba lendül, a 20-ik percben Gerencsér újabb dancsa miatti szabadrugást most Haulik lövi gólba 20 méterről, a rosszszul felálló védelem mellett! (4:2). (Mikor tanulja meg végre a Mura, hogy kell sorfalat állani!?) A gól után a Mura magához tér, újra átveszi a játék irányítását, végig támad, 2 bődületes kapulát lö, (Vertarics, Sárközi) egy csomó lövést küld kapura, kapu mellé, gólt elérni azonban nem tud. (Sárközi ugyan lött egy szabálytalan gólt.)

A mérkőzés igazi propagandája volt a labdarugásnak. Köszönet illeti a Beacot, hogy az előző éjszakától kissé fáradtan is ilyen lelkes, szép játékot produkált. Örülünk annak, hogy itt voltak, barátságukat megbecsüljük, — máskor is szívesen látjuk őket.

A Muráról elmondhatjuk, hogy össze se lehet ezt a Murát hasonlítani a tavalyi tavaszi szezonban „vergődő” Murával. Ebben a pár szóban az összes bírálat benne van.

A csapat minden tekintetben kielégített, az, hogy nem esett több gól nem az ő hibájuk — néha pechjük

HIREK külföldről

— Szalonikit bombázta 25 amerikai bombavető. A kár jelentéktelen.

— Az amerikai képviselőház Roosevelttévetője ellenére a strájkellenes törvény mellett szavazott.

— Róma bombázását követeli az amerikai sajtó egy része.

— Török katonai küldöttség érkezett Berlinbe Hitler meghívására.

— Róma parkjaiban és közterein — római jelentés szerint — az idén 450 métermázsza búzát arattak.

— Belgrád volt polgármestere alakítja meg az emigráns Jugoszláv kormányt. A Budapesti Tudósító londoni jelentése szerint a délszláv emigráns kormányt Bajnaninnak nem sikerült megalakítani Banjanin visszaadta megbízatását, mire Péter exkirály Bobicost, Belgrád volt polgármestere, bizta meg az új kormány megalakításával.

— A Spanyol polgárháború alatt a vörösök — megállapított adatok szerint — a Harmentos Marista szerzetes rend 173 tagját gyilkolták meg.

— Junius 26-án 6010 francia munkás utazott el hazájából németországi munkahelyre. Ez év április 1-től junius 23-ig Németországba utazott francia munkások teljes száma ezzel együtt 100.085 fő.

— A kommunizmus elleni törvényt, amelyet a Daladier-kormány 1939. szeptemberében bocsátott ki, a brit hírszolgálat jelentése szerint Algírban a francia felszabadító bizottság hatálytalanította.

— Mihajlovics partizán vezér elmenekült Montenegróból.

— Véget ért a bécsi újságíró kongresszus.

— 400.000 pár facipő készül a bolgár földművesek számára.

— A husinség Newyorkban annyira emelkedett, hogy husjegyre sem tudnak a mérsárosok és hentesek húst kiszolgáltatni.

— A brit légierő szóvivője rádió útján közölte, hogy Rómát csak abban az esetben kímélik meg a légitámadástól, ha nyílt várossá nyilvánítták.

— Franciaországban egymillió zsidó veszíti el állampolgárságát a napokban életbe lépő új törvény alapján.

volt a lövészet, amikor hajszálnyira mellé löttek, vagy a kapuját találták el.

Szóval fiúk szép volt, — most aztán felkészülni az őszi NB. III.-ra! Szebb jövőt! —

*

Mura II. — Belatinci Levente 7:2 (2:0)

Vezette: Turk.

Cságrán vezérletével az utánpótlás csapata szép iskolajátékkal lepte meg a közönséget. Belatinc csapata egész jó együttes, mégis főlényes játékkal győzött a Mura II. Kericsmár I. (5) Bujtor és Kovács góljaival. Belatinc góljait Zadravetz és Klepecz szerezte. Jók voltak a Murában: Klainscsek, Kovács, Cságrán és Próbajátékos. Belatincnál a védelem. (v.)

Bajnokság állása:

1. SzFC	22	17	1	4	54:22	35
2. Selyemipar	22	16	3	3	70:32	35
3. Haladás	22	15	—	7	81:32	30
4. Móra ZSE	21	10	4	7	55:31	24
5. MURA	21	11	2	8	43:34	24
6. CVSE	22	10	2	10	41:45	22
7. Sárvár	22	9	4	9	38:44	22
8. Kinizsi	22	9	3	10	48:43	21
9. Perutz	22	8	3	11	47:53	19
10. SVSE	22	7	2	13	34:46	16
11. Kőszeg	22	3	2	17	16:89	8
12. Sotex	22	2	2	18	25:77	6

Gyomorhajós! - Vesehajós!

TARTSON IVÓKURÁT

A természetes szénsavas

PETÁNCI

GYÓGYVÍZ

ÜDÍT — GYÓGYÍT

Főraktár: MURASZOMBAT

TELEFON 68.

Harc a nagyobb darab kenyérért

A közellátásügyi miniszter az új gazdasági év kezdetén rendelettel szabályozta a gabona cséplését és őrlését, valamint a gabona és a liszt forgalmát, amely részletes utmutatást ad a cséplés lebonyolítására és ellenőrzésére, intézkedik a gabona beszállítási köteleességek teljesítése iránt. Előírja a gazda köteles gabonabeszolgáltatásának teljesítését s végül megállapítja az önellátó és ellátatlan lakosság kenyér, valamint lisztfejadágiát.

A rendelet végrehajtásával egyidejűleg megindul az új termelési rend, a terménybeszállítási rendszer, amelynek eredményképpen új alapokra helyeződik az ország közellátása. A közellátásügyi miniszter csak nemrégiben hangsúlyozta, hogy ebben az új terménybeszállítási rendszerben minden dolgozó megkapja a maga feladatát, amelyet teljesítenie kell. Az új rendszer a termelőt, a közvetítőt és a fogyasztót összefogva, tervszerű és szinte percnyi pontossággal végrehajtásra kerülő intézkedéseket tesz, hogy a múlt tapasztalatain okulva jobb és egészségesebb alapokra helyezze élelmezésünket.

Világszerte az a szokás, hogy a gazdasági év végén s az új termés előtt szűkebbre szabják az adagokat. Ez természetes dolognak látszik, hiszen még a legelőrelátóbb gazdálkodás mellett is megeshet az, hogy az új betakarítás előtt a régi készletek olyan csekélyekké válnak, hogy abból a lakosság szükségleteit fedezni csak csökkentéssel, vagy megszorítással lehet. Ez a körülmény különösen akkor szokott előfordulni, ha új terveket és új rendszereket akarnak megvalósítani az új gazdasági évben. Ha végignézzük a külföldi országok közellátási viszonyain s visszaemlékezünk az elmúlt esztendő hazai eseményeire, szinte feltűnő az a hasonlatosság, mondhatni törvényszerűség, amely a gazdasági év végén jelentkezik s amelynek orvoslására nincs más mód, mint a szükségletek lecsökkentése. Eppen ezért kétféle változatossággal hat az az intézkedés, amely hazánkban az új gazdasági év kezdetén, tehát a termés betakarítása és az új kenyér sütése előtt felemeli a kenyér és lisztfejadágiakat. Azt mondanák erre egyes kétkedők, mindez nagyon szép, de valószínűleg csak arra szolgál, hogy kedvezően beharangozzák az új terménybeszállítási rendet s most kezdetben felemelik az adagokat, majd pedig leszállítják. Ezeknek a kétkedőknek is megfelel a rendeleten keresztül az új terménybeszállítási rendszer, amikor nemcsak átmeneti időre állapítja meg az emelést, hanem szeptember 1-től kezdve ismételt emelést és javítást jelent be a lisztfejadagban.

Az a körülmény, hogy éppen a gazdaságilag legnehezebb időszakban, az aratás előtt és az új rendszer életbe lépésekor fejadagemelésre került a sor, élénk bizonyítéka annak, hogy az új terménybeszállítási rendszer *kérlelhetetlen következetességgel* hajtja végre elképzeléseit nemcsak a beszállítási vonalán, hanem azon a vonalon is, amely a fogyasztók ellátásának könnyítését és javítását célozza. Ez az emelés külsőségeiben bármilyen szerény, szürke napi hír a háborús események változó forgatagában, mégis élő bizonyíték arra, hogy a harc a nagyobb magyar kenyérért sikerre fog vezetni.

Nisa ali parcela v Szoboti,

gousca pa kaksemkoli kráji - sze küpi. Po-
nůdne na uprávo „Muraszombat és Videke”.

Az ideai cséplést is szabályozták

A közellátásügyi miniszter az 1943 évi termésű gabona csépléséről, őrléséről, valamint a gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló rendeletével szabályozza a gabona cséplését. A gazdálkodó köteles egész gabonatermését a jó gazda gondosságával a közellátásügyi miniszter utasításai szerint elcsépelletni. Gabonát csépelletni csak cséplőgéppel szabad, kivéve azokat az eseteket, ahol elegendő cséplőgép nem áll rendelkezésre. A gabonát itt kézierővel, vagy nyomtatással is lehet csépelni, de csak abban az esetben, ha erre a közellátási kormánybiztos engedélyt adott. Gabonát csak az csépeltehet, aki gazdakönyvét a cséplés megkezdése előtt a cséplőgép felelős vezetőjének bemutatja, vagy akinek munkaadója igazolja, hogy aratórész címén jutott a cséplésre kerülő gabona birtokába. Egyéb esetben csak a községi előjáróság írásbeli engedélye alapján szabad csépelletni.

A cséplőgép birtokosa köteles cséplőgépét a cséplés megkezdése előtt oly állapotba hozni, hogy a szemvesztés és a szemtörés a legkisebb mértékű legyen. A cséplőgép felelős vezetője köteles a lakóhely szerint illetékes fősolgabirónál, városokban a polgármesternél június hó 30. napjáig

fogadalomtételre

jelentkezni és a cséplés megkezdését be kell jelenteni annak a községi előjáróságnak, amelynek hatósága területén csépel. A cséplőgép felelős vezetője köteles a cséplés folyamán az elcsépelte gabonát pontosan lemérni, a mérés eredményét a mázsakönyvbe, a cséplési naplóba és a cséplési

eredménykönyvbe feljegyezni, majd a cséplési eredményt a gazdálkodó gazdakönyvébe bejegyezni. A cséplőgép felelős vezetője általában a közellátásügyi miniszter „Cséplési utasítás”-ában foglalt rendelkezések szerint köteles eljárni, erre kell letennie a fogadalmat a cséplőgép felelős vezetőjének. A fősolgabiró a fogadalomtevőket a fogadalom letételét tanúsító

igazolvánnyal,

cséplési utasításokkal és különféle nyomtatványokkal látja el.

A cséplőgép felelős vezetője köteles a cséplési eredménylapot minden egyes csépelteőről külön 3 példányban kiállítani és azokat a rendelet utasításai szerint kezelni. Az aratómunkáscsoport számára, amely a kereszben kiadott aratórész csépelte, közös cséplési eredménylapot lehet kiállítani. Több gazdától származó aratórész, csépléséről gazdánként is külön eredménylapot kell kiállítani. Kézierővel, vagy nyomtatással történő cséplés esetén cséplési naplót kell vezetni; egyébként ezzel kapcsolatban a községi előjáróság intézkedik.

A cséplés ellenőrzése

A közellátásügyi miniszter nyílt rendelettel ellátott közegeivel a közellátási felügyelőséggel és a hatóságok útján ellenőrizteti a cséplést, valamint a mázsakönyv, a cséplési napló és a cséplési eredménylap szabályszerű vezetését. Ha az ellenőrző közeg megállapítja, hogy a cséplőgép vezetője szabálytalanságokat követett el, erről jelentést tesz az illetékes közellátási kormánybiztosnak, aki a gép birtokosát a csépléstől eltilthatja, vagy mellé költségére cséplési ellenőrt rendel ki.

40 pengő a buza új ára!

Emelkedtek a gabonaárak

A közellátásügyi miniszter megállapította a gabonafélék 1943—44. gazdasági évre érvényes árait. E szerint a szokványminőségű búza termelői ára az ország bármely feladóállomásán mázsánként 40, a rozs termelői ára 37, a szokványminőségű takarmányárpáé 36, a kopaszárpáé 50, a legalább 65 kg/hektoliter súlyú tavaszi árpáé (sör-árpa) 40, a zabé 40, a rostált üszökmentes kölesé, valamint a szokványminőségű és tisztaságú rostált, hántolatlan hajdináé 40 pengő. A kétszeres tekintetében a rozsra megállapított rendelkezések az irányadók.

Szabályozták az ideai gabona vámörlesztését

Részletesen felsorolja a közellátásügyi miniszter rendelete mindazokat, akik vámörlesztésre, vagy vámcsereére jogosultak. A vámörlesztés jogosultság csak arra a gabonamennyiségre terjed ki, amelyet maguk megtermeltek, vagy természetbeni járandóság címén megszerettek. Vámörölni csak tanúsítvány alapján lehet, amelyet az illetékes községi előjáróságtól kell július 31-ig kérni. A vámörlesztésben megörölt kenyérgabona díját július 15-ike után természetben kenyérgabonában kell kiiktetni.

Vám címén búzánál legfeljebb 10, porlás címén legfeljebb 2 százalékot, rozsnál és kétszeresnél vám címén legfeljebb 11, porlás címén legfeljebb 2 százalékot lehet felszámítani. Vámörlesztési tanúsítvány ellenében

megörölhető kenyérgabonamennyiség december 31-ig terjedhető időre, a vámörlesztésre jogosított háztartás minden egyes tagja részére fejenként 100 kg.

Ha a vámörlesztésre jogosult december

Ezeket az árakat a legmagasabb és egyben a legalacsonyabb áraknak kell tekinteni s ettől eltérő árat a termelő részére kifizetni nem szabad. Az árak vasúti kocsiba, illetőleg uszályba vagy a malom, illetőleg a hántolóüzem rak-tárába az eladó költségén legalább tizenöt tonnás tételben berakott árura vonatkoznak. A kisebb tételben történt vásárlásnál a tényleg felmerült gyűjtési költségeket, mázsánként összesen 50 fillért, a termelő részére kifizetendő árból le kell vonni. Ugyancsak le kell vonni a gabonaforgalmi központ illetékes kirendeltsége által jóváhagyott tájékoztatóban feltüntetett költségeket.

végéig megörölhető teljes kenyérgabonamennyiséget saját terméséből vagy járandóságából fedezni nem tudja, az ellátatlanság idejére kenyér- és lisztjegyet kap. A mezőgazdasági munkából élő napszamosok ellátatlanságának időtartamára az őket megillető kenyér- és lisztjegyeken, valamint pótljegyeken kívül háztartásonként még egy nehéz testimunkás pótljegyet kapnak.

ARATÁS, CSÉPLÉS VÁLLALÁSA

Felhívjuk a figyelmét az aratási és cséplési munkát vállalkóknak arra, hogy aki aratási és cséplési munkát vállal, köteles munkásigazolványát a községi előjáróságnál bemutatni, hogy nevét a nyilvántartásba bevezessék, mert csak lepecsételt munkásigazolványra kiadott arató- és cséplő részre adják meg a vámörlesztési engedélyt. Akinek tehát nincs munkásigazolványa, de idén aratási és cséplési munkát akar vállalni, sürgősen kérjen új munkásigazolványt az illetékes községi előjáróságtól.

A SZINMÉZ ÁRA

A közellátásügyi miniszter újra megállapította a szinméz legmagasabb árát. Eszerint a szinméz legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként Budapesten 6 pengő, az ország egyéb területén pedig 5.40 pengő.

FELMONDJÁK A VÁMCSERE-GABONÁT

A közellátásügyi miniszter arra utasította a Hombárt, hogy a malmoknak kiadott cseregabonát június hó végére mondja fel és a júliusi lisztellátás részbeni fedezésére fordítsa. Ezenkívül felmondják azokat a vámmalmi megtakarításokat is, amelyeket a vámmalmok vámcserekészlet képzésére visszatarthattak s felmondják mindazokat a készleteket is, amelyeket a vámmalmok megtakarítás, illetve elvonás címén június végén még birtokukban tartanak.

GAZDATANÁCSADÓ

ELEMI KÁROK BEJELENTÉSEINEK IDEJE

A földadó elengedésére igényt adó elemi károkat, amelyek a pontrendszer szerinti beszállítási kötelezettségekre is nagyobb hatással és beszámítással lehetnek, a következő határidőkben jelentendők be az adóhivatal birtoknyilvántartási osztályánál:

1. A jégeső, az árvíz, a tűz, a hőütés (hőguta), a fagy, a hőtörés, a jégtörés által okozott károknál a károkat megtörténtétől számított 8 (nyolc) napon belül.

Árvíz esetében a 8 napi határidőt az árvíz megszűnésétől kell számítani, amit az illetékes hatóságok közhírré tenni kötelesek.

2. A téli fagy (kifagyás — jelfagyás, befűlledés — és kipállás) által okozott károkat legkésőbb március hó 15-ig kell bejelenteni.

3. Filoxera által megtámadott szőlőknél a költségek miatti kárt a szénkénegezés befejezésétől számított 8 (nyolc) nap alatt kell megtenni.

4. A föld árja által okozott belvív — a tartós szárazság (aszály) — a rovarok, növénybetegségek, a mezei egerek által előidézett károkat a réteknél, a legelőknél, az erdőkben okozott károkat kivételével a termésnek az illető vidéken szokásos letakarítási idejének kezdetét legalább 15 (tizenöt) nappal megelőzően kell bejelenteni.

5. A tartós szárazság (aszály) által a réteknél és legelőknél okozott károkat legkésőbb június hó 15-ig, a rovarok és növénybetegségek által a szőlőkben okozott károkat pedig a termés megtakarítása előtt 15 nappal megelőzőleg, de legkésőbb szeptember 15-ig kell bejelenteni.

6. Az erdőkben okozott károkat a káresetől számított 30 nap alatt kell bejelenteni.

7. Olyan esetekben, amikor az elemi csapás közvetlenül a termés betakarítása előtt, vagy letakarítása közben következik be, a kárt a bejelentési határidőre való tekintet nélkül azonnal be kell jelenteni.

A bejelentés törvényes határidőben való megtételére a bejelentésnek az adóhivatali iktatóba történt bevezetés napja az irányadó. Késedelmes bejelentés tehát jelentékeny károkat okozhat.

A kárbejelentésben — melyet, ha a bérlő tesz meg a bérelt földek tényleges birtokainak feltüntetése mellett — fel kell sorolni: az elemi csapás természetét, időpontját, azoknak a dűlőknek neveit, esetleg az illető földterületeknek elnevezéseit, amelyekben az elemi csapás pusztított, továbbá a károsult termés nemét és a vetésterület nagyságát, és végül a betakarítás időpontját.

„SHS“ ali „Siess Horthy Siess“ Velke mujstre prebūdjeni, verosztuvajoucsi vougrov v Prejkmurji

Z Murabeszterce szo nam poszlali:

„Drüstvo verosztuvajoucsi vougrov ne dela szamo na Vogrszkom, nego tüdi v zgübleni krajinaj nigdasnyega Vogrszkoga országa. Tak májo na pédo v Murszki Szoboti, Dol. Lendavi i v Csakovci szvoja szkrivna drüstva, stera naténci pázijo na vsze, csi bi na kaksokoli formo lejko zbüdili pri národi nezadovolsztvo i mrzsnnyo prouti nasoj drzsávi. Kotrige tej drüstev szo z véksega tála zevcseni lüdje, májo pa med proustim lüdsztvom szvoje zavüpane lüdi po vesznicaj.

Ka naj ne bi osztalo vsze szamo pri rejcsi, sze tüdi prakticsno more vöszprobat, predvszem, kak bi sze na dáno znamejnye vöpokázalo páverszko lüdsztvo i kak bi sze drzsála oblászt.

Vö szo szi zébrali zdaj zaednook neszrecsno vész Bisztrico. Napravili szo pa tou na zvünrédno künsztvo formo. Bisztricsanci sze radi szmícajo, vej ne miné leto, ka ne bi bujli níkelko lüdi. Z Bisztrice je domá tüdi roupar Balazsics, ki bi rávno zdaj meo odszedeti dugso kastigo, pa je nejdávno vövüjsao z temlice v Maribori. Gücsalo sze je, ka sze szkríva v domácsoj vézsi v Bisztrici i ka sztrasüje cejlo okrogli. Zató szo doubili zsandári v Csrenszovci zapouvid, ka ga naj zgrábijo kakkoli. V isztini pa Balazsicsa nej bilou v domácsem kráji i szo bisztricsarje szamo zató tou tak razglásztli, ka naj zsandáre dobijo v szvojo goriposztávleno pászt. Zató szo poszlali v Csrenszovce k zsandáram níkso zsen-szko, ki je právla, da zná za meszto, kama hodi Balazsics szpát, szamo naj nyou ne dájo vö. Dála nyim je tüdi táksi tanács, ka naj ne pridejo tá v zsandárszkom gvaniti, nego v civilnom, V prevelkoi vrejloszti szo jo zsandárje bougali od rejcsi do rejcsi. V civilni gvant preoblecseni zsandári szo napravili nepremisleni szlopáj. Dományi szo je gnali do hizse, gde bi meo biti Balazsics. Gda szo pa prisli do hizse, szo je na dogücsano znamejnye napadnoli bisztricsarje, steri je naednook telko grátalo, kak csi bi z zemlé zraszli. Mlátli szo je tak dugo, pokecs szo nej omedleli. Te szo je pa vlekli k rijtari, ki nyim prej dá níksi poutni liszt, ka do je gnali zráven na birovio v Dol. Lendavo. Pri rijtari szo je privézali k plouti i je bili pa plüvali. Cejla vész je bila nazoucsa pri tom zsvinszkom pripetje i je plészala kak orgie pri spanyol-

szki inkviziciji. Scseli szo meti pacs Jernejevo (Bertalanovo) noucs, zaednook v ménsem obszégi. Vej je pravou eden sztarejsi cslovek, ka de sze tak godílo z vszejmi szlávskimi pszi, csi vougri nazájpridejo. Naszlejndye szo pa nájbole ranyenoga vrgli na koula, oviva dvá pa za koula privézali i je tak gnali v Dol. Lendavo...

Tam szo pravli, ka szo prignali touvaje, hüdobnyáke, ki szo kradnoli... Tak zverinszko szo té bisztricske zverine v csloveskoi formi posztoupale z neszrecsnimi áldovami... Oblászt zdaj vsze naténci preiszkávle. Gvüno je, ka szo drüstva verosztuvajoucsi vougrov v Murszki Szoboti, v Dol. Lendavi i v Csakovci. Ka je lüdsztvo eti tak zverinszko, i ka blátijo „kránjce“ pa hujstijo prouti drzsávi májo velko zaszlüzszenoszi vogrszke novine „Szabádság“... i csemérne predge ino predganca vogrszkoga plebánosa Csácsicsa, pod steroga laro je tüdi vész Bisztrica... itd.”

Rávno pred 20 lejtami szo lublanszke szlávskze novine té gornye grde recsi skrbetale od nász bisztricsarov i od vszega nasega vend-szlovenszko-ga lüdsztva, te, gda szmo mi tüdi meli med szebov ednoga szfaljenoga i zmejsanoga baráta. Godina Józsefa, ki sze je v Szombathelyi názsro dobri vogrszki palacsint te pa odísao trzsit naso vogrszko gezerolejtno zemlou szlávam, francuskomi majori Reverdiji i nemskomi sztótники Meistri, ki sze je szledi szam napravo za generálisa. Ár szo pa szrbi meli cse-nejse generálise, szo ga hitro v pénzno vrgli. Doszta sze je szlino godina tüdi pri Proticsi i dr. Korosci. Protics je zse mrou, Korosca szo pa tüdi zagíftali v Belgrádi. Drügi judáske pa csinijo pokouro i szi lejko premislávajo: ka szmo doszégno szlém, ka szmo eto gezerolejtno vogrszko zemlou prouti vouli národa vkrajtrgali od tejlá Vögrszkoga országa? Mi nyim nakrátci tou povejmo, ka szo níkaj nej doszégno. V kraj szo vzéli etomi národi szloboscsino, szo ga blatili, materni jezik, kak ga je mati vcsila, szo nyemi oroupali, rászírili szo brezversztvo i szo prepovedali vogrszki gücsati, písztati i csteti, te, gda szo oni szlobodno nücali domá nemski ali taljanszki jezik i szvojo deco tak vcsili i zgájali. Gde je bila tü szloboscsina? Tüdi, csi szmo sze zse kránjszki návcslili, je té jezik valao szamo do Lublane, dale nej. V Belgrádi je pa zse szam Korosec mogao szrbszki gücsati, ár je ovak „svába“ bio. Mi pa vszegavecs „magyaroni“ i z kránjcami vréd pá „svábi“. Niscse je nej pitao ete národ, ka kak scsé dati szvojo deco vcsiti. Vcsili szo pacs od prvoga klásza dale tühinszki jezik kránjcsino v gájici i szrbscsino v cirilici. Vougre pa, od steri zdaj vszi krüj csákajo i je za nájbole plemeniti národ májo, szo je za ázsijszke divjáke drzsali

Mi pa vszaksemi odkrito povejmo v obráz, ka szmo nej bili „magyaroni“, nego magyári ali vougri i tou tüdi scsémo naveke osztáti, táksi, kakszi szo bili Csácsics i drügi. Tou bi mogle dobro znati szlávskze novine v Lublani, stera szo nam pred 20 lejtami za sinyek pücsávale ogeny i zsvplo.

Táksi spot i szramouto szmo mogli presztáti, v stero szo nász lazslivi „bratje“ posztavili, ka mi níkelko lüdi szpokolemo na leto! Ali „Móra je

poisztini zasepetala i pozdrávila bratszki vogrszki sereg...“ Csakali szmo i szmo sze, hvála Bougi, vcsakali. Tri litere pokojne Jugoszlávie, SHS -stere szmo mi tak razmili: Siess Horthy Siess, szo nam dávale moucs, vero i vüpazen. Pred dvóma letoma je pa nasemi orszacszkomí poglavári szam Boug nazvejszto, ka nasz naj rejcsi i nazájprikapcsi tá k nasoj sztároj Vogrszkoj domovini, gde szo zsviteli nasi ocsáki prejk gezero lejt i sze vszigdár dobro meli. Boug nam naj escse dugo ohráni i obesüva nasega Kormányzója i naj blagoszlovi Velki Vogrszki ország Szvétoga Stevan kralá.

Murabeszterce, 1943. június 24.

(—ki Ferko)

VÁROSIMOZI MURASZOMBAT

Jul. 1-én, csütörtök 19.30 ó.
Jul. 2-án, pénteken 19.30 ó.
Július 3-án, szombaton 17.00 ó.

Az utolsó Werezkey

Filmnovella a kincsesládáról

SZELECZKY ZITA, HAJMÁSSY MIKLÓS,
VASZARY PIRI, CSORTOS, BILICSI, stb.

Jul. 3-án, szombaton 19.30 ó.
Jul. 4-én, vasárnap 11.15, 15, 17 és 19.30 ó.
Jul. 5-én, hétfőn 19.30 ó.

Csak felnőtteknek!

Valborg-éji kaland

Romantikus modern történet

Főszerepben: INGRID BERGMANN

Káksi kvár szo napravili nemski bombniki szovjetszkoj bojnyszkoj indusztriji

Zse v zádnyoj numeri nasi novin szmo naznanili, ka szo nemski bombniki poszpouloma napádali vsze centrum szovjetszke bojnyszke indusztrike Volge. Nájbole pa Nizsnij-Novgorod ali Gorkij, gde szo nezerénszke Molotov fabrike bilé goriposztávle. Po bombardejranji szo té kráj z eroplánov fotografejrili i napravéni kejpí szvedocsijo, ka Molotov fabrikam niti toriscsa nega i je vsze porüseno.

Na krátci nasim cstényárom opise-mo, ka je v tej fabrikaj 45.000 delavcov delalo pod voditelsztvom 3000 inzsenojrov. Pred petimi lejtami szo v tej Molotov fabrikaj na leto vöposztavili 100.000 poudrugotonszki i 25 ménsi automobilov. Gda je pa bojna vövdánla, szo racsun delavcov i inzsenojrov vszegavecs tüdi povéksali tak, ka szo na leto napravili 40.000 velki bojnyszki teherautomobilov i T-60 pa T-70 tipusne tanke, z-steri szo ji na dén napravili okouli 40, na leto pa okouli 15.000.

Z mocsnim bombardejranjom szo

té fabrike vsze razrüsili i zvüzsgali natelko, ka je vsze edna pozsgalina. Tomi priszpodouben kvár szo napravili tüdi v drügi várasaj, tak na pédo v Saratovi. Sztém kvárom szo szovjetszkoj indusztriji nájvékso zsilo prerezali, stera je zse szkrvavejla.

Mihajlovics je pobegno z Montenegroja

Z Belgráda glászijo, ka je csetniski vezér, generál Mihajlovics, malo prvle, kak szo zgrabili nyegov cejli sereg, vüjsao k mourji, od tam pa z ednov angleskov podmornicov pobegno. Nyegov cejli sereg je tá zlüjcsao pükse i sze prejkdao nemcam. Zgrábleni sztótник Koprivnik je etak pravo: Mihajlovics nász je oudao i pobegno, pa nász je v neszrecsi püszto. Dojzdejvamo rozsje, ár nescsemo dale pelati tou norijo za tühinszke cile.

Érvényes: 1943.

MÁVAUT AUTÓBUSZ MENETREND

május 17-től

Muraszombat—Alsólendva—Nagykanizsa									
		K	d			X			d
7.00	7.25	10.40	14.35	i	Muraszombat Korona sz.	é	8.55	10.05	18.20
	7.45		14.55		Belatinc			9.46	21.16
	7.49		11.29		Lendvavásárhely		8.10		17.35
	8.40	8.40	12.20	e	Alsólendva	i	7.15	8.50	16.40
	8.45		12.25		Alsólendva	e		7.10	16.35
	9.55		13.35		Letenye			6.04	15.29
	10.45		14.25	e	Nagykanizsa Korona sz.	i		5.10	14.35
	10.55		14.35	e	Nagykanizsa pu.	i		5.00	14.25
Muraszombat—Szarvaslak									
		e	a	f			e		
	10.20	19.10	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55	13.25	
	10.25	19.15	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55	6.04	13.20	
	11.17	20.07	i	Vashidegkut	i	5.04	6.04	12.29	
	11.45	20.35	e	Szarvaslak	i	4.35	5.35	12.00	
Muraszombat—Felsőlendva—Szentgotthárd									
		X	h	g			gx	h	X
	7.15	—	—	19.00	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55	—
	7.25	—	—	19.15	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55
	8.25	—	—	20.15	e	Felsőlendva	i	4.55	5.55
	9.35	—	—	—	e	Szentgotthárd Korona sz.	i	—	—
	9.40	—	—	—	e	Szentgotthárd pályaudvar	i	—	—
Perlak—Belica—Csáktornya—Stridovár									
		c	c			c			c
	8.10	14.55	i	Perlak	é	8.00	14.10		
	9.32	16.17	i	Belica	é	6.59	12.49		
	9.50	16.35	e	Csáktornya Zrinyi tér	i	6.40	12.30		
		17.00	i	Csáktornya Zrinyi tér	é	6.10			
		18.10	e	Stridovár	i	5.00			

MEGJEGYZÉS:

K=Muraszombat—Letenye között csak hétköznap.

X=csak hétköznap közlekedik.

d=Alsólendva—Nagykanizsa között csak hétköznap.

a=Muraszombat—Szarvaslak csak kedden, csütörtökön, vasár- és ünnepnap közlekedik.

f=Muraszombat—Szarvaslak csak hétfőn, szerdán, péntek és szombaton közlekedik.

e=Muraszombat—Szarvaslak kedden és csütörtökön **nem** közlekedik.

g=Muraszombat—Felsőlendva csak kedden, csütörtökön, vasárnap és ünnepnap.

h=Muraszombat—Felsőlendva csak hétköznap hétfő, szerdán, pénteken és szombaton.

X=Felsőlendva—Szentgotthárd között csak hétköznap.

gx=Felsőlendva—Muraszombat járat először a pályaudvart érinti.

c=Csáktornya—Perlak között csak hétköznap hétfőn, szerdán és pénteken,

Csáktornya—Stridovár között minden hétköznap közlekedik.

JÉGSZEKRÉNYEK, KERÉKPÁROK, RÁDIÓKÉSZÜLÉKEK

nagy választékban

Nemecz János

vas és gépkereskedésében

Muraszombat.

AKKUMULÁTOROK

JAVITÁSA és TÖLTÉSE.

NOVANOD ADÓDPÓTLÓK.

Z véksov nevolov escse vékso batrivnoszt dobimo...

Na vszej frontaj sze nika velkoga kúja. Szovjeti okouli Moszkve doszta tankov i motorizejrani seregov szprávlajo vküper. Kak sze vidi, sze ide za odlocsilno bojno prouti konci. Na vszej kráraj z cejlov mocsjouv, totálno scsé vszákí k szebi szpraviti nadmoucs. V krvi, ognji, plaméni sze formejra nouva Europa, sze mejrijo ideje i tezsina mislejný. Peklenszki koncerti bomb, stükov i min nász tüdi za frontom pozávajo na krepkejse vödrzsánye i vernejse szpunyávanye düzsoszti za lepsi i dosztojnési sors nasega jezerolejtnoga országa. Z mocsjouv zselezobetona moremo vszi vküperprijéti i vsze lüdi szlabe vere, mitálivajoucse i vcagajoucse pobátrivati. Náglo szpreminanye bojnszkoga pripetjá, zavolo bojnszke taktike naprávleni kracsisi frontí v dvojnoszt szprávlajo maloverce, ki bojnszke technike ne poznajo i ne racsúnajo z nyénim düsevnim návukom. Taksi lüdi sze hitro primle szkrivna neprijátelszke propaganda, stera v szkriti i nevídni csatornaj natáka rüsilni csemér v düse nájbole prousztoga národa. Taksi zoszágani lüdjé nájbole fantaszticsnim mesam i sztrasécsim tutam verjejo i sze dájo za nousz potégnoti. Znyimiscséjoozslabiti znotrásnyi front.

Taksi lüdjé eti med nami nemajo meszta i je moremo naznaniti oblászti.

Tej lüdjé szi naj zapoumlijo, ka szmo sze mi vougti v nevoláj, zsukosztaji

mocsni vdárcaj obtrdili i ka szamo krepki lejko noszijo teske krízse, kakse szmo vu vihéraj nase histourie vszigidár noszili. Tou naso naturo je nájbole szpozno nas szpejvnik Arany János, ki je od nász pravo: ka csi vékso nevoló mámo, vékso batrivnoszt dobimo!

Pri Segesvári 1849-ga leta je kozákova szpica prerejzala zsitek junászkoga szpejvnik nase szloboscine, Petöfi Sándora. Nyegov düh je v krv i meszou v vszákoga vougra, vend-szlovéna odíslo. Tüdi v tisztom csaszí szmo Kossuthovo kipécso domovinszko lübézen za szvojo vzéli i nasi ocsáje szo nam jo kak szvojo öroszino prejkdáli. Krscsanszka vera, szloboscina i vogrscsina z nami vréd prejde, csi vszi kak eden ne primle-mo vküper za obrambo nase krscsanszke kultúre, za obrambo nász i za obrambo nase sztáre Vogrszke domovine, stera sze je vu vihéraj doszta sztolin lejt cimprala, ár je dnesz rávno tisztí neprijátel; kak 1849-ga leta, ki sze z szvojev divjov mocsjouv pripravla pogáziti nász i cejli szvejt. *Zatogavolo moremo z dosztakaj dojpovedati, trplejnýe na plécsa vzéli i eden za drügoga, za közösíjo zsveti.*

Szmetase, naglejüvácse, hujszkcse pa kak bozsne pleve fudni-mq vö z nasega národnoga tejsa, ár szo tou v birkecsó kouzso obleseni vuckouvje.

Od kédna do kédna

Angloszászi szo meli od szamoga zacsetka za detecsi spüo priti na szüjo v Europi, ali gda szo pa pri Dieppi vöszprobali szvojo korájzso, nyim je vola odíslo. Néde nyim vecs tak gladko, kak nyim je slo tisztoga hipa, gda szo sze z francuskimi odávci naprejpogoudili za francusko szeverno Afríko, gde szo rejszan nej meli niksi zaprejk. Preminouciva dvá kédna szo raztroubili po szvejtí, ka zdaj zaszedéjo Taljanszko i ka je angleski krao zse inspicejrao anglesko „invázijiszko“ vojszko. Záprli szo tüdi törszko-szirijiszko granico, vsze angleske i amerikanszke novine szo pa z vszejmi mogoucsnimi pláni notri zvonile, kak vderéjo v Europo i pomorejo szovjetam. Z bobnyom nemre vráble loviti i tou angolszászi tüdi dobro znájo. Szami znájo, ka od sészt divizij vecs nikak nemrejo djáti na szüjo. Pa povejmo, ka sze je tém sesztim divizijam tou tüdi poszrecsilo, ali z tej niti znamejnýe ne osztáne, ár ji vecs kak 300 pripravleni náredni divizij lunda.

Dolincsar, Möröcsar, Goricsánec
Kangoztatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balaton-melleki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kisszombat.

Ovacsi szo pa Angloszászi mocsno bombardejrali Pompei i Nápoly, gde szo pouleg nedüzsne decé i zsenzsk prejsli tüdi znameniti kultur-ni szpomeniki. Bombardejrali scséjo tüdi Rim. V Düsseldorfí szo pa angleské bombe porüsile svájcarszki konzulát. Vszi napádi szo gangszter-szkoga znacsája, za steroga do Göbbelszovi prejtnyaj nisterni dén racsun mogli dávali. Právjíjo tüdi, da szo anglezsi zacsnoli bombardejrali odprejte várasede, ali mi mo je pa dokoncsali.

Nemski euroláni szo napadnoli po Volgi plavajoucse hajouve, ki szo pelali vszefelé bojnszko blágo i z nyi pogrouzili za 11.000 ton hajouvöv.

Fülöp-szigetam dájo escse letosz japáni popuno szloboscino i szamosztojnoszt, stera szo za csaszsa amerikanszkgoga vládanya nej bili tálnicke.

Pri Volchovi szo nemci zádnyo nedelo predrlí front i komuniste precí nazáj porínili.

Okouli Kubána szo napádali v nemski gvant obleseni bolseviki, vendár pa vsze zobszton, ár szo vsze razgnali i szpolouvti. Priszpodoubno szo razbili szovjetszki napád pri Velikije Luki.

Törszki miniszter znotrásnyi dugovány je v Isztambulí naznana, ka je zavolo zemlotrousza v Adapazári 348 lüdi zgúbilo zsitek.

V Londoni szo na delavszkoga pártá, gyülejsi naznanili, ka szo anglezsi záprli vecs, kak 60.000 hinduv, 10.000 bujli, 3.500 pa ranili.

V Ameriki escse izdak vecs, kak 100.000 delavcov strájka. Kak glá-szijo novine United Press, je v Panszilvániji med 125.000 strájkajoucsimi delavcami szamo 20.000 zacsnolo z delom.

Törszka oblászt je prepovejdala síriti v Törszkom országi edne hujszkaajoucse angleszke novine.

Értesitem

a n. b. közönséget, hogy fiamnak,
— KOLOSSA JÓZSEFNEK —
HORTHY MIKLÓS ut 17. sz. alatt
melléküzletet

nyitottam, melyet a n. b. közön-ségnek szives figyelmébe és régi bizalmába ajánlok tisztelettel:

Reesch Károlyné

fényképész mester
fotográfója

Muraszombat.

Naznányam

postüvanomi obcsinszti, da szem szvojemí szini KOLOSSA JÓZSEFI na Horthy Miklós ceszti 17. dála filiálko

odprejti. Proszim postüvano obcsinszti v za nadalnyo zavüpanoszt i naklonyenoszt z postüvanom

Krátíki glászi

— Blagoszlovitev krízsa pokoj-nomi Krantz Józsefi. Preminoucsi pétek szo na szombathelyszkom cintori blagoszlovili nagrobni krízis pok. Krantz József esperes-kanoniki. Predpoudnom ob 11 vöri je bila v cérkvi domonosov zsálna bozsá szlüzszba, po tom szo pa dr. Harangozó Ferenc esperes plebános blagoszlovili lejpi szpomenik, pri sterom je bilou tüdi doszta lüdi iz nasoga krája.

— Pálmafa. Preminoucso nedelo je znamenita leventszka színész-gárda z Sürüházé, pod voditelsztvom Bakó Károly sol. ravnitela, naprejdála pri Bertalanics Istváni „Csókos Mártona“ i „Agnes“ zvánivi lejpivi igri. Cslovik níti nebi miszlo, ka nasi vrejli decski i deklíne vsze tou tak znájo naprej dati, kak káksi varaski zevcseni színészke. Nad lejpim i csisztim vogr-szkim naprejdávanyom szmo sze tém bole csüdívali, ár známo, ka je tá mladézen prvé níkej nej znála vogr-szki. Korouna vszega je pa bio *vejnece vogr-szki pleszov*, nad steroga lepotov szmo sze nej mogli zadoszta nacsüdívatí. Za vrejlo i oumurno delo szmo nasemi goszpoudi Bakó Károlyi vszi hválezsni.

— Pod kríloom Vasvármegyövzske Kmécské Drüzsbe sze je nasztavo v Szentbíbóri i v Mezövári „Kmécski Kroug“ (gazdakör). Na oböma szpráviscsama je bio navzocsi Siftár Imre, ravnitel zimszke kmécské soule v Batyánfalvi, kak zasztoupnik Várme-gyövzske Kmécské Drüzsbe. Kak naprejhodécsi szo pri gazdaköri v Szentbíbóri odebráni: Siftár Imre, Csurman Viktor, Sável Lajos, Bankó Ferenc, Luthár Miklós i Luthár Sándor. V Mezövári pa: Kühár István, Szocsics Rudolf, Grábár József, Kühár István i Lipics József.

— Numere vszej táborszki post szo sze od konca májusa szpremejnole. Nameszto dozdájsnyi pét numer sztojécsa táborszke numere do doszejgamao mele velko zacsetno litero i tri numere, na példo: D 126.

— V Szegedi je Kálay Miklós miniszterelnök meo velki govor, v sterom je djao, ka sze vsze cejne po baotaj morejo vözravnatí z cejnov 40 pengövzske psenice. Nadale je pravo, ka szi je nas kormány 1 million zsidovszkoga grünta prilászto. Z toga je ONCSA dobila 200.000 plügov, vítészki sztolec 130.000 plügov, 89.000 plügov je szárende dáno, 97.000 plügov sze pa ovak obdelávlé. Drügo je pa prejkvzela Orszacska Hipotekárna Gasza (Országos Földhítelintézet).

— Na 2.000 pengövjov je bio postroflani Sótanyi notáros z balatonmágyaróda, ár je predrágo oudao szvoje szvinyé.

ELSO MURAKÖZI
Szövöde r. t.
CSÁKTORNYA, Széchenyi u. 50
TELEFONSZÁM: 31.
*
Központi iroda: BUDAPEST

Povrno szem sze vu künýo.

Befordultam a konyhába.

(Népdal. — Národna popejvka. — Piszao: Petöfi Sándor. Poszlov.: Fliszár János.)

Povrno szem sze vu künýo,
Da bi szi názsgao na pipo:
Tou je tou, názsgao bi szi jo,
Csi zse v-nyej nebi gorelo.

V-pípi je tak ogen goro,
Nej szem sou za toga volo:
Záto szem sou, ár szem vido,
Tam notri lejpo deklino.

Kürila je szrdce moje,
Drva szo z-plamnom gorele:
Kapa escse nyénivi okej,
Kak szta sze zsarile obej!

Jasz jo glédam, — ona mené,
Malo falí, ka me zvercsé:
V pipi mi je ogen vgászo,
Szrdcé mi nyé zgléd ozsáro!

ALFA fullszitók
ALFA tejtölözök
ALFA kópülök

HOFHERR SCHRANTZ

mezögazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék stb. raktáron. — CSÉPLŐGÉP és TRAKTOROK a legrövidebb időn belül szállíthatók.

Stiván Ernő, műszaki nagykereskedés
Muraszombat
Telefon 39.

OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés, szerszámáru és mindennemű felszerelés. GOLYÓSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.

Szirouve kouzse

od divjácsine (od domácsé mácske, pizsmovke, torá, veverce, jázbeca, domácséga i divjoga závca, liszice, vidre itd.) kak tüdi vszakso dlako kúpim po nájvisisój cejni.

Szász István, Muraszombat
Lendva utca 21.

Cejna pšenici 40, zsiti pa 37 pengőjov

Od juliusa 1-ga je cejna pšenici 40 pengőjov, zsiti pa 37 pengőjov napravljena vó za 100 kg. Navadni gecmen de 36, goulí pa 50 pengőjov kostao. Hajdina, ovesz i proszou de pa poprejk 40 pengőjov kostalo.

Od juliusa 1-ga je tüdi krüj ali me-la na kárte za eden lrtao zvisana. Tá kolicšina sze od szeptembra 1-ga tüdi povéksa. Tüdi zsemle i krüji na falate morejo zse od juliusa 1-ga 5 dekagramszki biti.

Szmlenoszti strófe

Ah, ete szvét! Bogátcom, kak je on lépi, Ali tim szíromákóm z-kelkim tezskeši! Vesimmo tak lepegea, ali lezsésega Tim vbógim szíroticsom zsítek bógsega! Csi zse szkuze moro bidti na tom szvétí, Poszúhsimo je gori, ár tó známo eti, Ka jeszte e'n Bóg, kí vsze vídi ino zná, 'I po szmrtí nász za vsze oblónati má.

Mogócsé ednök: bál, mozi, presztori hísz Preido, razpádnejo i e'n máli brezsics, Edna vószka skrinya, grob, bode vsze nase, V-nyem méhka blazina tá szmlenoszt bode! Mogócsé nam dúsa z-téla völdócsa, Lezsé gori náide Bóga iszkajócsa, Csi vszaka tezska szkuza szvécsa posztáne 'I prék kmicsni grobóv nyé szvétíla bode.

Blagoszlovlen naj bode, kí szi gor' zdéhne, Gda mantró vídi, ga szmlenosztí navdéhne, Pod halami tüdi csloveka zaglédne, — Csloveka, kí je tüdi Bozse sztvorjéne! Csloveka télo, stero v-mantri trepecse, Od gláda pohája, tüdi má csüténye, V-koga je Bóg szrdéc-v-edno dób sztvoro bár, Naj je noszi kódis, ali pa szvekli král!

Blagoszlov vzetete mládi ino sztári, Csi krüh dáte szíromákóm, gda szo gládni, Z-pomocsjóv vasov sze k nyim priblizsávate, Naj te osztávlene vesiníte blájsene! Blájszen, kí z-trpécsi ócs szkúze doj zbríse, On, csi nyeg'va szlédnya vóra gdsté príde, Do ga tej-szkúiz kaple szprevájale vedno, Pri nyí poszvétí de potívao gor' v-nébo!

Fliszár János.

— **MAGYAR-VEND és VEND-MAGYAR SZÓTÁR** kapható Háhn Izidor könyvkereskedésében Muraszombat.

Proroküvanye i ciganice

Vküp szpravo i píszao: Jókai Mór.

Poszlovenco: Fliszár János vp. vucsitel.

Pri Belgráda szlédnym napádányi szo vogrszki bandériumje tüdi próti törkom tao vzéli, stero szo lásztni oficerje vodili.

Té bandériume szo nájbote pri mocsni naglejuvácsni patrolaj núcali, táksega hípa, gda je protivnika trbelo vózosnotati. Na tákse patrole je szkoron vszáki dén trbelo eden, ali te drügi dandár vóposzlati.

Té bandériumje szo meli edno sztáro ciganyico, z-sterov szo doszta szprevedíje meli oficerje i szoldácke, stera nyim je tüdi kárte metala i proroküvala.

Eden mládi, dobre vóle kapitán eden vcsér obercsé Csuriko, tak szo zvalí ciganyico.

— No Csurika, hodi eszi, pové mi, gda jasz vmerjém?

Ciganyica prímlé kapitáni dlan, z-prsztom szem i tá vlácsi po nyé, z glavóv gible i potom z pobítim obrázom etak odgovóri:

— Bógse bi biló, da kaj drügo bi od méne pítali, goszpód kapitán.

— Niksega odpovedávanya né! Meni tó mores povedati, gda merjém?

— Za trí dni, moj goszpód, csi ga rávno scséte znati.

— Teremtette, pa szi mi tak krátko vrémén zmérila vó, i kaksza szmrt me doszégne?

— Törki ji doli vszecséjo.

— Tó je nalehci povedati! No pa szta-viva sze, ka me nevszecséjo doli.

— Jasz sze lehko sztávim plemeniti goszpód, csi za eden polovnyák tokajszoga vína, da vu szítiki neosztánejo, ali plemeniti goszpód, ka dájo meni, csi szo zse mrlí?

— Vsze de tvoje, ka eti mam: Prt,

Po szveiti

Nájsztarejsa krscsanszka szálloda. Kak známo, je Pompei város 79-ga leta po Kr. z Vezuva vótekoucsi gouszti pepeo tak zaszipac, ka je cejloga globoko pod szébe zakopao. Med kopanyom, stero trpi zse vnougo lejt, sze je zse doszta táksi rejcsi najsló, kí szvedocsijo, ka szo zse té tam zsvieli krscsanyi i celou nyuva krscsanszka közösia je bila tak mocsna, ka szo za szvoje kotrige drszali szállodo. Zidina, stero szo zdaj odkopali, je escse v dobrom szláni, na stok zozidana i je bilou v nyej 23 szob. Bila je tüdi edna velka szoba, gde szo nájhrej predge poszlúsali prvi krscsenici.

Bogat koudis. Pár pojbov je v Vencenci labdo brszalo. Med brszanyom sze je pa labda razcsesznela i je vóter ráznok noszo szame 50 i 100 lirszke pejneze. Hitro sze je vóposzvedocsilo, ka je tou labdo eden „szmáski“ pojep odneszao szvojemi dedeki, kí je vesz szvoj zsítek koudivao. Kak sze je pokázalo, nyemi je nej slo szlabo, ár je szkoudivani pejne nez komaj szhráno v seszti labdaj. Gda je té bogat koudis zvedo, ka ka nyemi je vnúkec napravo z labdov, ga je nameszti vdaró bozsi zslak.

V spanyolszkoj pörgarszkoj bojni szo rdécsi szpoklali 173 kotrig Hermenos Marista klosterszkoga réda — kak je oblászt escse szamo zdaj gor prisla.

V Taljanszkom sze je zacsnola mlatidev. Letosz szo v Rimi tüdi po

gvant, kapa z obracsájom i szrebrni jedilni eszcáig. No sztávis sze?

Ciganyica je gorivdárila kapitáni. 5, 6 veszéli cimborov je csülo sztávlanye i eden sze je né zsalosztio nika, vküp szo klonc-noli kupice i fészst szo sze szmeháli.

Prisao je te tréjji nevaren dén. Dotéga-mao szo Törki vu grádi i v-tábori priméri bilí. Na tréjji dén príde zapóved od voja, ka eden dél banderion naj ide do mocsvarnoga gráda i naglédne protivníke, kak sztojijo i da sze je zse veckrát zgódilo, ka sze je ménsi racsun vógrov z-véksim törskim racsunom naisao i táksega hípa szo velki zgübicsek pretrpeli — eto pót dvészto konyenikov naj ide, stero szam dandárnok more pelati.

Dandárnok sze je obravnávao, ali kak szi je zse száblo steo gori zvézati je tásko maternico dóbo, ka je od vlezni vsze skrípao, na stero szi je doj légao.

Vojüvanye je veszsi na nadkapitána djáno, ali toga kony je jáko zácsao szkákati, oprávlao sze, ka je jahasa z-táksov mocsjóv doj z szébe lücsó, da szi je no-gó vózvino.

Tak je zdaj na kapitána prisao réd, stero-mi je ciganyica szproroküvala, ka ga té dén Törki doli vszecséjo.

Nemo pravo, ka bi nyemi v-pamet nebi prislo ciganyice proroküvanye, gda je on mogao prékvzétí vodsztvo, ali záto naj nüsce ne miszli, ka bi ga znábíti boja-zen obszej'a. Z dvészto táksimi konyenikami je tó miszlo, ka bi po célom törskom országi obládavno prék prisao.

Kak je vu nocsesnyoj tilhocsi od tábora zse dalecs sla iszkajócsa cseta kre mocsvare bodócséga vrbovja, szo jo zse z vszé krajóv z velkim tróblenyom okóli vzéli i

BENKÓ JÓZSEF

H U S Á R U É S K O N Z E R V G Y Á R

Sürgöny: **BENKÓ**, Muraszombat

Postafakarekpenz-lári csekszámle 74009.

MURASZOMBAT

parkaj i placaj zseli pšenico. Po porácsanyi taljanszki novín szo szamo z té pšenice, stera je po parkaj i placaj bila nazseta, namlátíli 4 pa pou vagounov zrnya.

Amerikanszke masine za zseti szovjeti dobijo, pa nej Sziria. Amerikanszka oblászt je glász poszlála v Beuruth szirijszkoj oblászti, ka zařmani 100 masinov za zseti naj ne csákajo, ár je morejo prejk lrána v Szovjetszko Rusziko poszlati.

— **Cárszka palacsa** v Petrográdi je popunoma razrüsena.

— **Automobilszki trén** je za pred Velikije Luki sze nahájajoucsi nemski ármiji májusa mejszeca 70.000 ton blagá zvozo. Vszi automobili szo napravili vküper nad milion km dúgo pout. Sz tov potjouv bi naso zemlou rávno 26 krát lejko obhodili.

Amerikanszki szenátus je za delanye noví hajouvvov 32 pa pou milliárd dolárov, za delanye euoplánov pa 4 i pou milliárd dollárov oszoudo.

Kseft. Anglia je doszejgamao plácsala vecs kak 13 milliárd dollárov za v Ameriki naroucsene euopláne.

Po románszkom naznanili je románszka vojszka na vszhoudnom fronti zgübila 41 ezredesov i 23 generalisov.

napadnoli Törki, steri je stirikrát telko biló, kak nyih i szo nevedócs na nyé vdarili.

Kapitány je preci prevedio, ka ji je níká ódao, ár szo je tü zse pripravleni csakali.

V-bitje szo sze püsztíli z doszta mocsnésim neprijátelom, vitézno szo sze bojjuvái, ali próti véksój mócsi szo sze zaman bojjuvái, vszigdár ji je menyé biló. Nisterne szpoklali, te drüge zarobili, szam kapitán je doj z konya i do sinyeka v mocsvaro szpadno.

Tó je bila nyegova szrecca, ár ga je v kmici nisese né vzéó v pamet. Z rokami sze je za serjá korený prijaó i je tak znák lezsao vu vodi, szamo li nósz i lampe je drzsao vó z-vóde, da szi je odühávati mogao. Po obládanyi je szledi csüo szí törke med szebom zgucsávati, ka kelko dolizoszékani gláv i zarobléni jeszte. Pravíli szo, ka rávno szamo kapitán falí, stero-ga szo mindri né mogli nájti i tak szo odíslí odísztec.

Kapitán je száno li te prizidigno gori glavó, gda szo zse dalecs odíslí; ali jáhni Törki szo med grmóvjom niháli na sztrácsi ednoga gróboga konyenika záto, csi kapitán napré zná pridíti, naj nyemi glavó dolivszecsé. Té konyenik je jáko grobianszke mócsi cslovek bio, z-doszta rozsjom oklajeni, kapitán je pa brezi rozsjá bio. Od vóde odnemocsenoga i obrüdjénoga kapitána, je velkomi konyeniki lehko biló obládati. Z ednov rokóv ga je kszébi sztiszno, z tov ovov nyemi je pa glavó steo odszekati.

Ali póleg onoga vréména návade je kapitán eden lenov róbec meo po sészt güb okóli sinyeka zaszúkanoga i odzajaj zvezanoga na zátanki. Konyenik je miszlo, ka od toga róbeca nede mogao gláve

K amerikanszkoj szoldacsiji je notripozváni 40.000 vracsitelov, ali tréjtítáo vszej doktorov v Ameriki.

Japánszka szoldacsija je krédi, da zacsné z drüjim tálom napádanya.

JOBH HÁZBÓL VALÓ FIU

tanulónak

felvétetik. Megtudható HAHN könyvkereskedésében Muraszombat.

Angora tenyésztők

Szigoruan törzkönyvezeti angol és török importáltak ivadékai, valamint belgaórtás, tehériás, csincilla, bécsi kék és alaszka nyulak kaphatók. — Tekintse meg vételkényszer nélkül telepemet. — ANGORANYUL TENYÉSZET BATTYÁNFALVA hsz. 48.

Árverési hirdetés

Pk 3511/1943. szám. 2300.— pengő becserékü 2 drb. üszó, tehén, bika, 2 drb. sertés, szekér és szán Ferenciakon III. 15. hsz. alatt 1943. évi július 7-én d. e. 12 órakor elárvereztetnek. — Goricski István kir. bír. végrehajtó helyettese.

Árverési hirdetés

Pk 3893/1943. szám. 1370 pengő 80 tillér becserékü 20.000 drb. téglá, 720 drb. cseréptégla, 130 drb. építőla, 5 drb. sín és 6 m³ kő Seregházán 1943. évi július 5-én d. e. 12 órakor elárvereztetnek. — Goricski István kir. bír. végrehajtó helyettese.

doj vszécsti, zácsao nyemi je té róbec z ednov rokóv odvezsüvati.

Kak sze je konyenik z-tém mantrao, kapitán je na pamet vzéó, ka törk za pojászom eden velki hamer má potísznyenoga. Né je pítáo jeli ga je szlobodno vó vzéti, ali pa né, vó ga je cukno i törka zsnym tak v-zátanek vdaró, ka sze je tá vtégno. Zdaj je hitro na nyegovoga konya szkocso i szam jedini sze nazáj v-lóger tírao, odkud je malo prvle z-dvéstó konyenikmi odísao.

Na drügi dén gojdnó sze je zse ciganyica k-nyemi v-sator posztávilá, prímeszla je víno, stero je vu sztávlényi zgübita.

— No Csurika, — ercsé kapitán, — vis jasz szem né vmró, kak szi mi tí proroküvala, ali zdaj pa jasz proroküjem tebi, ka tí escse dnez vmerjés i vídla bos, ka de tó isztina.

Ciganyica je oblédila, totá je bila. Vesaszí szo jo pred szilni szód posztávilá, gde je vsze ovádíla, ka je od törköv plácsana spionojca bila zse dober esasz. Ona je méla segó törkom vogrszkoga tábora vszáko gibanye naznaniti i tak da csi je od etec eden patról vószó, ovi szo ga z-stirikrát véksim seregom csakali i doli szpoklászili.

Ona je zmésala v-dandárovo hráno níka táksega, od stero-ga je on eszvá kres dóbo, ona je djála nadkapitána konyi vu viho zsarécsé gobe, naj doli vrzse z szébe jahasa, ona je naglászila protivníki idócsé csete mócs i záto sze je vüpala tak gvúsnó sztaviti i nazvesztíti podkapitána szmrt.

Ali kapitán sze je za bógsega proroka poszvedocso, ár je ciganyice proroküvanye, hvála visnyemi, né, ali podkapitánovo te pa prav vóvdarilo. Odávájócsa számico szo escse tisztí dén obeszili.